

Hea Paide valla „Aastaraamat 2002“ lugeja!

Käesolev kogumik on järjekorranumbrilt kaheksas.

Aasta 2002 oli tähelepanuväärsete muudatuste aasta valla ajaloos- Avati Anna Vaba Aja Maja, uues majas alustas uut kooliaastat ka Sargvere Põhikool, Tarbja raamatukogu juurde loodi Vaata Maailma programmi toel internetipunkt, valmis Tarbja Lasteaed-Algkooli juurdeehituse projekt, valmis MTÜ Mäo Keskuse initsiatiivil Paide KEK-i ees olev parkla ja näituseväljak, tööd alustas uue koosseisuga volikogu ja vallavalitsus.

Võrreldes eelnevate aastatega toimus aktiivne planeeringualane tegevus. Võeti vastu kolm detailplaneeringut ning kooskõlastati Paide linna üldplaneering aastani 2010.

Koostöös naaberomavalitsustega said teoks mitmed projektid nagu ühine vabaõhuetendus „Südamaa vallad ajaloo tuultes“, Muinastulede retk.

Paide valla tugevuseks on aktiivsed kodanikud ja ettevõtted. Aastal 2002 pälvisid mitmed neist oma tegevuse eest tunnustuse. Järvamaa ettevõtete TOP 60 sai esikoha Mäos asuv aknatehas AS Viking Window, AS Jalaxile omistati ISO 14001-keskkonnasertifikaat, Järvamaa Kultuuripreemia „Elutöö preemia“ pälvis Sale Talviste, Järvamaa parima noortejuhi preemia tiitel anti Sargvere 4H presidendile Jonnas Uusmaale.

Aktiviseerus ka ühistegevus külades. Selle tunnistuseks on tublide inimeste ja kohalike seltside poolt korraldatud külapäevad, lastelaagrid, küla heakorraldajad ja mitmed teised projektid, mis suunatud küla arengule.

Hea lugeja, loodan, et aastaraamat annab Sulle hea ülevaate 2002.a. Paide valla käekäigust ning paneb Sind kaasa mõtlema ja rääkima Paide valla hea käekäigu nimel.

Oled oma ideedega alati oodatud Paide Vallavolikogus ja Paide Vallavalitsuses.

*Piret Sapp
Vallavanem*

PAIDE VALLA AASTARAAMAT 2002

SISUKORD

EESSÕNA

1. ÜLDANDMED

- 1.1. Paide valla ajaloost
- 1.2. Paide valla kaart
- 1.3. Külad ja külavanemad
- 1.4. Vallavolikogu koosseis kuni 25.10.2002
- 1.5. Volikogu valimised 20.10.2002
- 1.6. Vallavolikogu koosseis alates 26.10.2002
- 1.7. Vallavalitsuse ametnikud
- 1.8. Kultuurimälestised

2. RAHVASTIK

- 2.1. Elanike arv külades
- 2.2. Elanikkonna jaotus vanuse järgi 2002
- 2.3. Sünnid ja surmad 1992 - 2002
- 2.4. Vanuseline ja sooline struktuur 2002

3. LOODUS

- 3.1. Veekeskkond
 - 3.1.1. Veevõtt veeallikatest
 - 3.1.2. Reostuskoormused reoveepuhastusseadmetes
 - 3.1.3. Suuremate keskuste joogivee kvaliteedi näitajad
 - 3.1.4. Suplusjärvede veekvaliteet
- 3.2. Jäätmemajandus
 - 3.2.1. Reostajate register Paide vallas
- 3.3. Uurimistööd
- 3.4. Kaitsealad ja kaitsealused üksikobjektid
 - 3.4.1. Väärtuslikud maastikud
- 3.5. Metsa- ja jahimajandus
 - 3.5.1. Metsamajandus
 - 3.5.2. Raie erametsades 2002
 - 3.5.3. Raie valla halduses olevates metsades 2002
- 3.6. Jahindus
 - 3.6.1. Jahipiirkondade maa jaotus 2002
 - 3.6.2. Ulukite loendusandmed jahipiirkondade kaupa 2002

4. MAAREFORM

- 4.1. Ülevaade maareformi käigust 2002.a.
- 4.2. Maaomandite pindala kasv Paide vallas
- 4.3. Talud ja eluasemekohad
- 4.4. Maabilanss 2002
- 4.5. Välismaalaste omandis olev maa seisuga 31.12.2002

5. MAJANDUS

5.1. Ettevõtlus

- 5.1.1. Ettevõtete jagunemine ettevõtlusvormi järgi
- 5.1.2. Ettevõtete jagunemine põhitegevusala järgi
- 5.1.3. Ettevõtete jagunemine töökohtade arvu järgi
- 5.1.4. Tööhõive ettevõtete tegevusala järgi

5.2. Valla teed

5.3. Eelarve

- 5.3.1. Paide valla 2001.a. eelarve täitmine

5.4. Ehitustegevus

5.5. Planeeringud

6. SOTSIAALHOOLEKANNE

6.1. Sotsiaalhoolekanne

6.2. Sotsiaaltoetused

- 6.2.1. Toimetulekutoetuse (TT) rahaliste vahendite kasutamine
- 6.2.2. Toimetulekutoetust saanud perekondade taotlused peretüübi järgi
- 6.2.3. Toimetulekutoetust saanud perekondade taotlused koosseisu järgi
- 6.2.4. Toimetulekutoetust saanud perekondade jaotus toetuse saamise kordade arvu järgi
- 6.2.5. Toimetulekutoetust saanute struktuur sotsiaalse seisundi järgi

6.3. Töötud

- 6.3.1. Töötute jaotumine piirkonniti
- 6.3.2. Töötute jaotumine hariduse järgi
- 6.3.3. Töötute jaotus perioodi pikkuse järgi
- 6.3.4. Töötute ja tööealiste arvu võrdlus

7. HARIDUS

7.1. Koolid

- 7.1.1. Sargvere Põhikool
- 7.1.2. Tarbja Lasteaed-Algkool

7.2. Lasteaiad

- 7.2.1. Tarbja Lasteaed-Algkool
- 7.2.2. Sargvere Lasteaed

8. KULTUUR

- 8.1. Sargvere Maakultuuri Edendamise Selts
- 8.2. Purdi Rahvamaja
- 8.3. Sargvere Spordiklubi
- 8.4. Raamatukogud

9. FAKTE JA SÜNDMUSI PAIDE VALLA ELUS 2002

10. KOOSTÖÖ 2002

11. 2002. AASTAL RAHASTATUD PROJEKTID

Aastaraamatu koostajad:

Piret Sapp, Silvia Aarma, Ando Pertmann, Mati Tooming, Veljo Tammik, Eiki Ilves, Lea Jõesaar, Lille Tammik, Edith Tänavots, Eri Purge, Anti Annus

1. ÜLDANDMED

1.1. PAIDE VALLA AJALOOST

Pärast Eesti Vabariigi tekkimist 1918.a. oli Paide valda hõlmaval territooriumil Mäo ja Anna vallad.

1.aprillist 1939.a. liideti nimetatud vallad ühtseks **Paide vallaks**, vallavanemaks oli **JUHAN NURMIK**. Vallavolikogu moodustasid 14 vallavolinikku, valda teenindasid 2 konstaablit, olid moodustatud raamatukogude toimkonnad, koolide hoolekogud.

1939.a. osteti valla poolt vallamajaks **Paides Veski tn.12** paiknev elamu koos kõrvalehitiste ja krundiga, kus tänase päevani tegutsetakse.

1940.a. asusid valla territooriumil viis kooli. Sargvere, Mäo, Mündi, Purdi ja Mustla koolid. Tegutsesid Anna Haridus- ja Muusika Selts; Mustla, Mäo ja Mündi haridusseltsid, Sargvere Raamatukogude Selts; Valgma, Nurmsi, Mündi, Palu ja Anna maanaiste seltsid; Mustla, Sargvere, Mäo, Mündi ja Anna raamatukogud, Anna maanoorte ring jne.

Valla eelarve oli **1939/40.aastal** rahandusaastal: **tulud 53 489 krooni, kulud 42 000 krooni**. Peamised kulutused olid valla administratsioonile, haridusele, heakorrale, hoolekandele. Kulud haridusele moodustasid üle poole eelarvest. **1. jaanuaril 1940.a.** elas vallas **3600 inimest**.

1940.a. peale Eesti Vabariigi okupeerimist NSV Liidu poolt likvideeriti kõik valla territooriumil tegutsenud seltsid.

1941 - 1944 Saksa okupatsiooni ajal elati vallas peamiselt Eesti Vabariigi aegse elukorralduse järgi.

Uuesti taastati valla õigused **24.oktoobril 1991.a.**

Praegu on Paide vallas 28 küla 1930 elanikuga (seisuga 31.12.2001) 300,4 km² suurusel territooriumil. Suuremad külad on Tarbja 391, Sargvere 275, Anna 120 elanikuga.

Paide valda läbib Tallinn - Tartu maantee, mille äärde on koondunud teenindusega tegelevad ettevõtted. Tootmisega tegelevad meie vallas AS Viking Window, AS Itiplast, AS Investor, AS Mäo Klaas, AS Prelvex, täisühing RTV Saekoda. Põllumajandusega tegelevad põllumajandusühistud Mäo, Sargvere, AS Sõmeru-S ja talud.

Paide valla hallata on põhikool Sargveres, lasteaed-alkkool Tarbjal, lasteaed Sargveres. 21.veebruaril avati Anna külas Anna Vaba Aja Maja, kuhu toodi üle raamatukogu ja internetipunkt. Raamatukogu ja internetipunkt asuvad veel Sargveres ja Tarbjal. Küla- ja kultuurielu edendavad Sargvere Maakultuuri Edendamise Selts, Purdi Külakultuuri Edendamise Selts, Sargvere Spordiklubi, Valgma ja Seinapalu külaseltsingud.

Ajaloo- ja kultuurimälestistest on säilinud 18.saj. pärinevad mõisahooned Purdis ja Sargveres, 19.saj. pärinev mõisahoone Eiveres. Purdi ja Eivere mõis on eravaldues, samas kui mõisahooned Mäos, Präämas ja Põhjakal ootavad oma saatust, et uuesti kasutust leida. Paide valla ainuke kirik asub Annas, kus tegutseb Eesti Evangeelse Lutherliku Kiriku Anna kogudus.

Paide valla territooriumil on säilinud ka hulgaliselt muistseid asula- ja matmispaiku tähistavaid kivikalmeid, vanimad neist pärinevad I aastatuhandest m.a.j.

Meeldivaid puhkusevõimalusi jahi- ja kalameestele pakuvad meie metsad, jõed ja järved. Puutumatu looduse ilu ja võlu saavad matkajad nautida Matsimäe ümbruse rabades ja metsades.

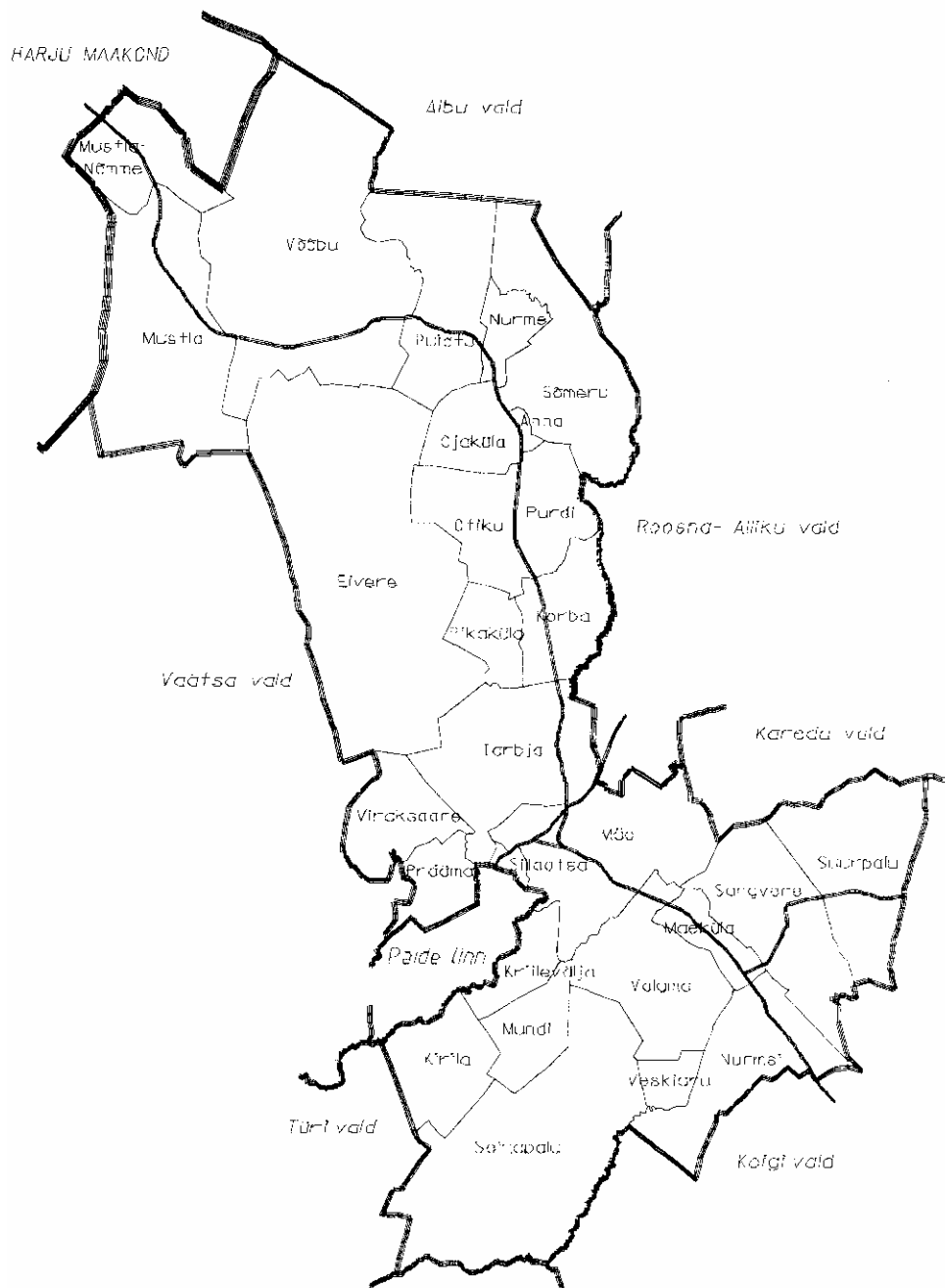
1.2. PAIDE VALLA KAART

PINDALA: 300,4 KM²
ELANIKE ARV: 1930

PAIDE VALLAVALITSUS:

Veski tn.12
72713 PAIDE
JÄRVAMAA

Volikogu esimees
HARTI PAIMETS
Vallavanem:
ÜLO ANSBERG
E-post: paide@paidevald.ee
http://www.paidevald.ee

1.3. KÜLAD JA KÜLAVANEMAD:

1. ANNA	Õie Urbas	15.SARGVERE	Mare Prank
2. EIVERE	Vladimir Kazakov	16.SUURPALU	Tõnis Toompalu
3. KRIILEVÄLJA	Olev Piilbaum	17.TARBJA	Märt Rikberg
4. MUSTLA	Tõnu Ulla	18.VALGMA	Reet Muru
5. MUSTLA-NÕMME	Allan-Ahto Kreitsman	19.VESKIARU	Rein Intelmann
6. MÄEKÜLA	Leili Kutsar	20.VÕÕBU	Urmas Laaneots
7. MÄO	Aivar Karu	21.SEINAPALU	Anu Käärrik
8.MÜNDE	Jüri Lubja	22.KIRILA	Kalev Palang
9. NURMSI	Ulvi Meikup	<u>Külavanem puudub:</u>	
10 OJAKÜLA	Are Riistan	23.NURME	
11.OTIKU	Harri Karus	24.SILLAOTSA	
12.PIKAKÜLA	Enn Punapart	25.SÕMERU	
13.PUIATU	Õie Klaas	26.VIRAKSAARE	
14.PURDI	Tormi Nugis	27.PRÄÄMA	
		28. KORBA	

1.4. VALLAVOLIKOGU KOOSSEIS

kuni 25.10.2002

1. HARTI PAIMETS volikogu esimees
2. ENN LEHTPUU volikogu aseesimees

Volikogu liikmed:

3. VLADIMIR KAZAKOV
4. REET MURU
5. ELLE NÄPPO
6. JANNO OLDER
7. RAIVO RAJA
8. TOIVO-MART REBANE
9. MÄRT RIKBERG
10. ALO SALM
11. AIVO SALUM
12. JÜRI SIEMER
13. TOOMAS UUSMAA

1.5. VOLIKOGU VALIMISED 20.10.2002

Valimisteks registreeriti

- Eesti Reformierakond 12 kandidaati
- Ühendus Vabariigi Eest- Res Pulica 20 kandidaati
- Eestimaa Rahvaliid 6 kandidaati.

26.oktoobril registreeris valimiskomisjon volikogu liikmeteks:

Eesti Reformierakond:

Ülo Ansberg	69 häält
Harti Paimets	36 häält
Aarne Tischler	30 häält
Anu Käärrik	15 häält

Eestimaa Rahvaliid:

Toomas Uusmaa	54 häält
Jüri Siemer	46 häält
Reet Muru	31 häält

Ühendus Vabariigi Eest – Res Publica:

Raivo Raja	127 häält
Veljo Tammik	55 häält
Reet Lepikult	18 häält
Enn Lahtpuu	17 häält
Tormi Nugis	13 häält
Elle Näppo	13 häält

Kuna Veljo Tammik soovis tööd jätkata abivallavanemana, lõpetas valla valimiskomisjon tema volitused volikogu liikmena ja asendusliikmena registreeriti volikogu liikmeks Marika Kreitsman, kes kogus 11 häält.

- 31.10.2002 valiti volikogu esimeheks Raivo Raja.
- 05.11.2002 valiti vallavanemaks Piret Sapp.
- 14.11.2002 kinnitati 5-liikmeline vallavalitsuse koosseis:
Piret Sapp, Aivo Salum, Veljo Tammik, Lille Tammik, Einar Tumanski.

1.6. VALLAVOLIKOGU KOOSSEIS

alates 26.10.2002:

1. RAIVO RAJA	volikogu esimees
2. TOOMAS UUSMAA	volikogu aseesimees, maakomisjoni esimees
3. ÜLO ANSBERG	
4. MARIKA KREITSMAN	
5. ANU KÄÄRIK	
6. REET LEPIKULT	majanduskomisjoni esimees
7. ENN LEHTPUU	
8. REET MURU	sotsiaalkomisjoni esimees
9. TORMI NUGIS	
10. ELLE NÄPPO	kultuuri- ja hariduskomisjoni esimees
11. HARTI PAIMETS	revisjonikomisjoni esimees
12. JÜRI SIEMER	keskkonnakomisjoni esimees
13. AARNE TISCHLER	

1.7. VALLAVALITSUSE AMETNIKUD

1. ÜLO ANSBERG	vallavanem
2. VELJO TAMMIK	abivallavanem
3. SILVIA AARMA	vallasekretär
4. LEA JÕESAAR	sekretär-registripidaja
5. LILLE TAMMIK	sotsiaalnõunik
6. EDITH TÄNAVOTS	kultuuri- ja haridusnõunik
7. ANDO PERTMANN	maanõunik
8. AIME ADLER	finantsnõunik-pearaamatupidaja
9. MARJE JAUK	raamatupidaja
<u>Ühispetsialistid Paide linnaga:</u>	
10. ERI PURGE	ehitusjärelvalveinsener
11. LUULE VIITMANN	valla- ja linnaarst
12. ANTI ANNUS	keskkonnaspetsialist
13. PEETER LÄLL	infotehnoloogia spetsialist
14. EIKI ILVES	planeeringuspetsialist (kuni 1.mai 2002)

1.8. KULTUURIMÄLESTISED

Purdi mõisahoone

Esimesed teated mõisast on 1560.aastast. Praeguse nime sai küla ja mõis Rootsi võimu ajal omanik H.Burti järgi. Praegune baroki mõjutustega varaklassitsistlik hoone on ehitatud 18.saj. I poolel.

Purdi mõisa kabel

18.saj. lõpul ehitatud barokkstiilis kabel kuulus Ungern von Sternbergile. See on vanim hauakabel Järvamaal.

Anna kirik

1780.aastal 06.juulil pühitsetud Anna kirikus on kultuurilooliselt väärtuslikud uusgooti stiilis ehitatud altar ja kantsel.

Sargvere mõisahoone

Ehitatud 18.saj. varaklassitsistlikus stiilis. Üks vähestest mõisahoonetest Eestimaal, kus hilisemaid ümberehitusi peaaegu tehtud polegi.

Põhjaka mõisahoone

Kõrvalmõis, mis kuulus Palu mõisahoone juurde. Praegune klassitsistlikus stiilis hoone on ehitatud 19.saj. I poolel.

Mäo mõisahoone

Esmakordselt ehitati barokne hoone välja 1680.a. Praegune klassitsistlikus stiilis hoone pärineb 19.saj. I poolest.

Kükita kivisild

Kaheavaline paekivist ehitus pärineb 19.saj. II poolest.

Monument Mäos

Vanim ajaloomälestis Järvamaal, mis tähistab Liivi sõja raskeid aastaid. Monumendi laskis püstitada Mäo mõisnik Olaf v. Stackelberg Liivi sõjas (1572 - 1573.a.) Paide all langenud vene sõduritele.

Viraksaare sootee

Asub Prääma rabas, pärineb 16.saj. II poolest. Osa sootee puitsillutisest on turbast puhastatud ja huvilistele vaadatav.

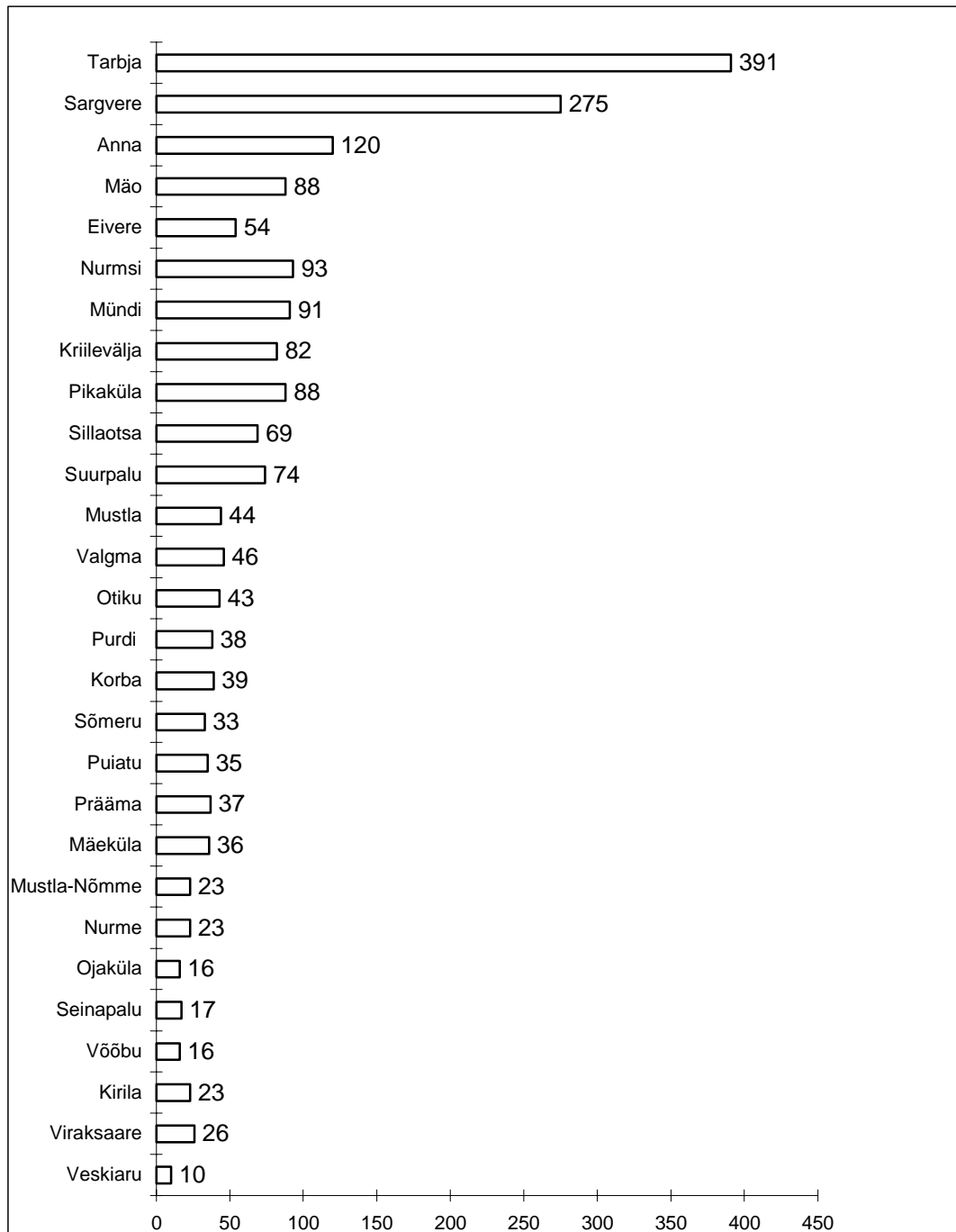
Mälestusmärk Mäo teeristis

Püstitatud Eesti Vabariigi teenistuskohustuste täitmisel hukkunud politseinike mälestuseks. Arhitekt V.Künnapu. Avati 15.dets. 1995.a.

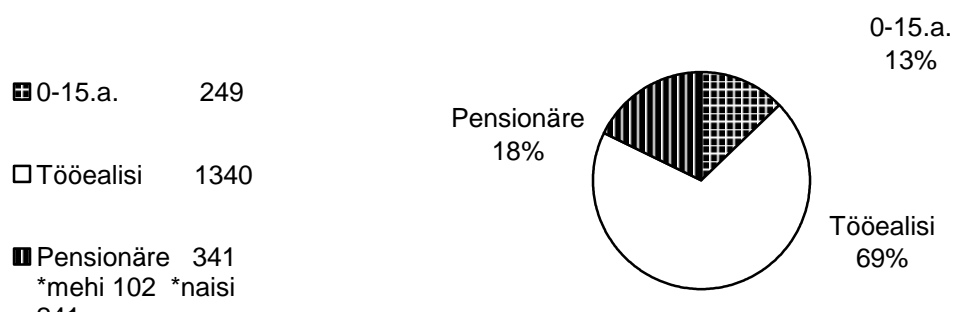
2. RAHVASTIK

31.12.2002.a. seisuga oli Paide valla **28 külas 1930 elanikku, majapidamisi 837** .
Sünte oli 22 , suri 24 inimest. Võrreldes 2001.aastaga suri 1 inimene vähem ja sündis 3 last rohkem.

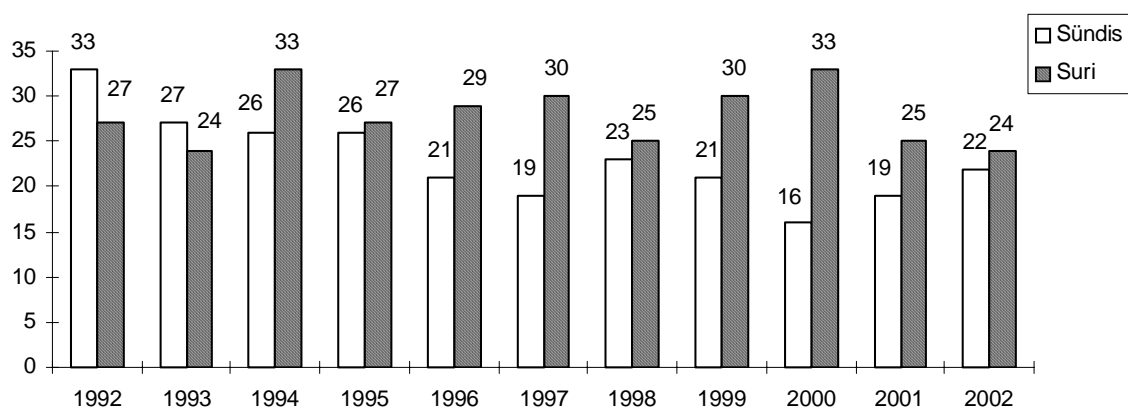
2.1. ELANIKE ARV KÜLADES 2002

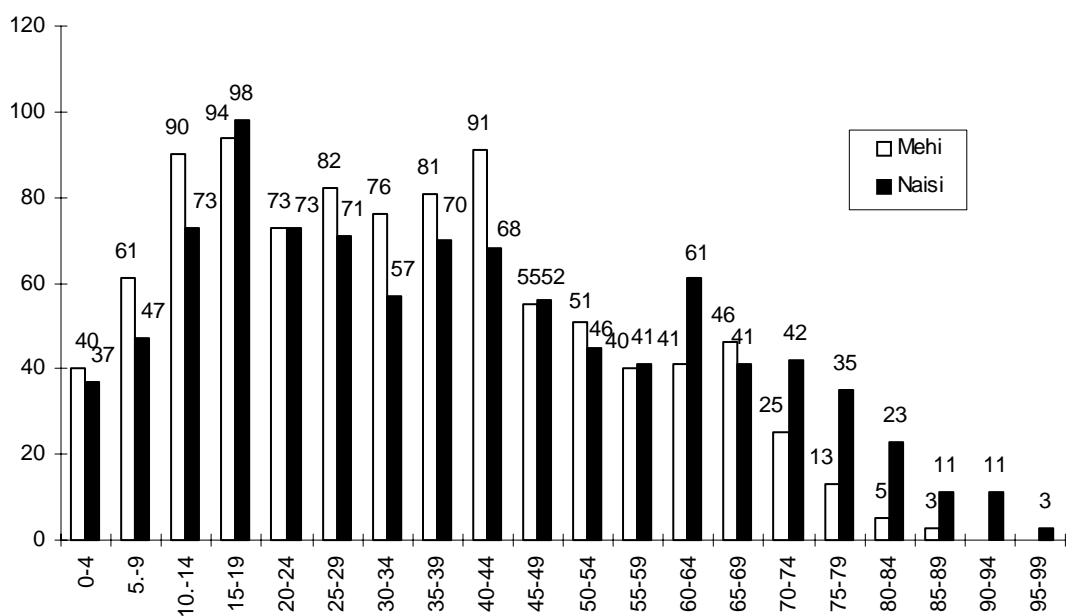
2.2. ELANIKKONNA JAOTUS VANUSE JÄRGI 2002

2.3. SÜNNID JA SURMAD 1992 - 2002

2.4. VANUSELINE JA SOOLINE STRUKTUUR 2002

3. LOODUS

3.1. VEEKESKKOND

Paide vald asub põhjavee kaitstuse seisukohalt valdavalt kaitsmata või nõrgalt kaitstud territooriumil, lõunapiirkond jääb Pandivere põhjavee alamvesikonna nitraaditundlikku alasse. Keskkonnaprobleemidesse tuleb suhtuda suure tähelepanuga. Tarbja tehisjärv on 24 ha suurune, avaliku kasutusega veekogu. Järv pakub puhke- ja kalastamisvõimalusi kohalikele elanikele ja kaugemalt tulnutele. Järve rajamisest tänaseni ei ole teostatud remont- ja hooldustöid, järvel ei ole otsest hooldajat. Suvel niideti järve kaldaala AS Paide EG poolt ja koristati mahavisatud jäätmeid. Jäätmete paigutamiseks oli järve äärde paigutatud OÜ Resk konteiner. 2002. aastal alustati Eesti väikejärvede uuringuprogrammi koosseisus Tarbja tehisjärve uuringutega. Tulemusi kajastav aruanne valmib hiljem aastaraamatu 2002 väljaandmisest. Valla keskasulate veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemide parendamiseks teostati 2002. aastal järgmisi töid:

- Sargvere kanalisatsioonivõrgu läbipesu ja osaline videouuring- vahendid KIK-st (40 tuh. kr) ja Paide valla eelarvest (20 tuh.kr).
- Sargvere kanalisatsioonivõrgu kaevude rekonstrueerimine- 15 tuh. kr.
- Sargvere kanalisatsioonivõrgu rekonstrueerimisprojekti koostamine- OÜ Projektkeskus (52,7 tuh. kr).
- Sargvere BIO- puhasti aeratsioonikambri soojuskilpide valmistamine- OÜ Ontime (22,5 tuh. kr).
- Aasta lõpus algatas vallavolikogu Kriilevälja küla teemaplaneeringu, mille koostamise vajadus oli tingitud küla edaspidistest ühisvee- ja kanalisatsioonitrasside projekteerimisest ja väljaehitamisest. Planeeringu koostajaks valiti konkursi korras OÜ Paide EKE Projekt (46tuhr.kr).

Vallal oli võimalus vahendeid saada KIK-i maakondlikust programmist ja toetada AS-Jalax-i jääkreostuskolde likvideerimist 4 666 kroonise summaga. Ettevõttele omistati aasta lõpus ISO 14001- keskkonnasertifikaat.

Lahendamist vajab Sõmeru sigala lägamajandusprobleem, kuna firma tegutseb Pandivere nitraaditundlikul alal ja Tallinna veehaarde vahetus läheduses.

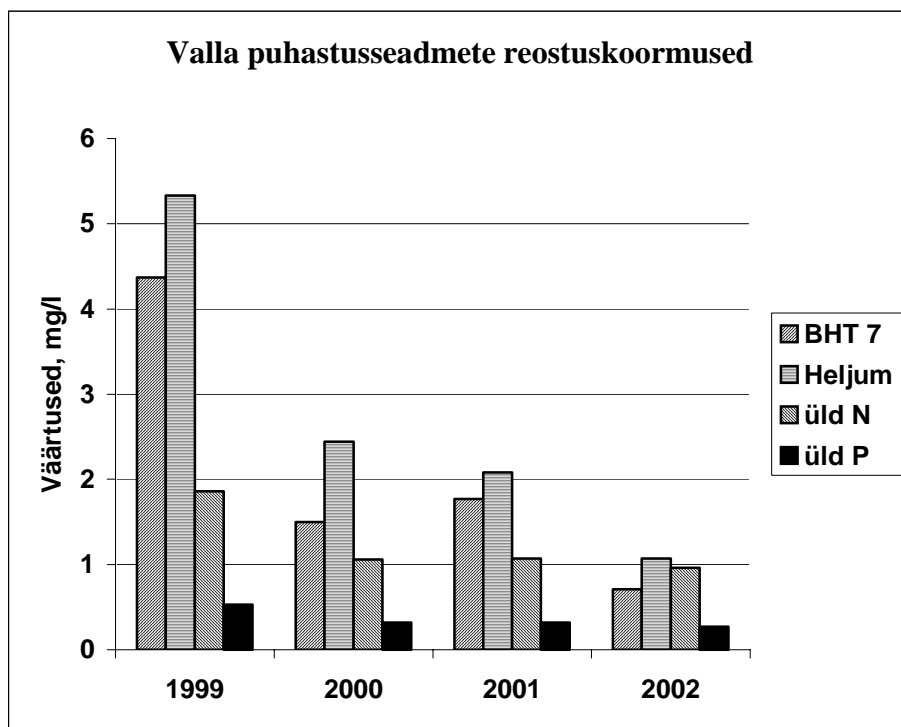
AS Tallinna Vesi remontis Tallinna veehaarde Purdi regulaatori, mistõttu reguleeriti veevõtt Pärnu jõest Jägala jõkke.

3.1.1. Veevõtt veallikatest (tuh. m³/aastas)

	1999.a.	2000.a.	2001.a.	2002.a.
Kokku	118	112	111	110

3.1.2. Reostuskoormused Paide KEK-i, Sillaotsa, Sargvere, Anna ja Tarbja roovepuhastusseadmetest (tonni aastas)

	1999	2000	2001	2002
BHT 7	4,37	1,50	1,77	0,71
Heljum	5,33	2,44	2,08	1,07
Üld N	1,86	1,06	1,07	0,96
Üld P	0,53	0,32	0,32	0,27

3.1.3. Suuremate keskuste joogivee kvaliteedi näitajad

Näitajad/ külad	Raud (mg/l)			Nitraadid (mg/l)			Üldkaredus (mg-ekv/l)		
	2000	2001	2002	2000	2001	2002	2000	2001	2002
Tarbja	0,7	0,21	0,68	>0,45	>0,45	3,52	-	-	6,03
Sargvere	0,18	0,13	0,20	-	5,28	3,96	-	1,45	6,0
Müнди	0,15	0,42	0,72	>0,45	>0,45	3,96	-	-	7,6
Pikaküla	-	0,38	0,45	-	>0,45	3,08	-	-	5,4
Sillaotsa	0,09	0,08	0,10	10,4	0,60	3,96	-	7,2	7,3
Anna	0,45	-	-	-	0,18	-	-	-	-
Paide KEK	0,35	0,40	-	1,5	2,2	-	-	6,68	-

<u>Raud</u>	<u>nitraadid</u>	<u>üldkaredus</u>
Lubatud piirväärtused		
EVS-järgi	1,0	45

Paide valla veevõrkide joogivee kvaliteet vastab valdavalt keemiliste näitajate poolest EVS 663: 1995 klassile hea ja rahuldav ja on stabiilsete mikrobioloogiliste näitajatega. Mõnevõrra rohkem on ohustatud Mündi elamute ja Sillaotsa puurkaevud, kuna nende sügavus on kuni 30m.

3.1.4. Suplusjärvede veekvaliteet

Paide vallas asub kaks suplusjärve, mis on Järvamaa Tervisekaitsetalituse kontrolli all.

	<u>Tarbja tehisjärv</u>			<u>Pühajärv (Matsimäel)</u>		
	<u>2000</u>	<u>2001</u>	<u>2002</u>	<u>2000</u>	<u>2001</u>	<u>2002</u>
pH	-	8,13	8,2	-	6,72	6,30
BHT ₅ (mg/IO ₂)	-	1,9	-	-	2,4	-
Nitraadid (mg/l)	-	0,38	-	-	1,36	-

Lubatud piirsisaldused

pH	6,5-8,5
BHT ₅	< 4
Nitraadid	< 45

Lisaks määrati 2002. a. valla suplusjärvedes järgmisi veekvaliteedi näitajaid:

	<u>Tarbja tj.</u>	<u>Pühajärv</u>	<u>Lubatud piirsisaldus</u>
Coli-laadsed bakterid (arv/100ml)	10 - 90	10	10000
Fekaalsed coli-laadsed bakterid (arv/100ml)	10 - 90	10	2000

3.2. JÄÄTMEMEJANDUS

Korraldatud jäätmevedu toimub Sargvere ja Tarbja keskasulast, Pikakülast ja Mündi keskasulast, samuti on korraldatud veoga liitunud Mustla- Nõmme-, Valgma- ja Prääma küla. Kriilevälja külas on tavajäätmete paigutamiseks, külatänava ääres selleks kohandatud metallist vaadid, mida tühjendatakse "külakorra" alusel.

- Majapidamiste arv, kes on liitunud korraldatud jäätmeveoga (vedu jäätmeveofirmalt)- 25;
- Majapidamised, kes veavad oma jäätmed ise Väätša prügilasse- 5.

Vallaelanike ohtlike jäätmete kokkukogumiseks korraldati reid suurematest vallakeskustes.

Jätkus taaskasutatavate jäätmete(klaas- ja plastiktaara, tetrapakendite ja konservikarpide) kogumine Sargveres, Tarbjal, Kriileväljal, Valgmal ja Mustla-Nõmmes. Lisaks paigutati lühiajaliselt konteinerid ka Mündi elamute juurde ja Mustla külasse. Suveperioodiks paigutati konteiner ka Viraksaare suvilarajooni.

Viraksaares korraldati vanametalli ja ohtlike jäätmete kokkutoomise aktsioon, mille käigus toodi kokkulepitud kohta seismajäänud vanametalli ja ohtlikke jäätmeid (peamiselt akud). Koostöös RMK Väätša Metskonna, Järva Autokooli (tegeleb ka vanametalli kokkuostuga) ja Väätša prügilaga veeti jäätmed lõppladestuspaikadesse.

Keskonna ohuallikatest ülevaate saamiseks on koostatud reostajate-ohuallikate register. Registris on välja toodud probleemide lahendamise seis etappide kaupa. Registri sisu muudetakse vastavalt sellele, kuidas olemasolevad probleemid lahenevad ja uued üles kerkivad.

3.2.1. Reostajate register Paide vallas (ohuallikad)

Nr	Reostuskolle	Lahenduse etapp	Lõpplahendus
1	Sõmeru sigala lägapaigutus	puudub	
2	Sargvere veevarustus-ja kanalisatsioonisüsteemi renoveerimine	1) Kanalisats. võrgu rekonstr. projekt; 2) Kanalisatsiooni läbipesu ja videouuring	
3	Sargvere farmi reoveetrassi remont		teostatud
4	Kriilevälja küla kanalisatsiooni –ja veevõrgu rajamine	Eelprojekt; topogeodeetilise ja ehitusgeoloogiline uuring; teemaplaneeringu algatamine	
5	Tarbja asula kanalisatsioonitrassi ja biopuhasti tööefekt. suurendamine	puudub	
6	Tarbja tankla seisukord		rahuldav
7	Tarbja kanalisatsiooni- ja veetrassi renoveerimine	Ei ole alustatud	
8	Mündi osakonna tankla	Mahuti alus olemas	
9	Leedu prügimägi		Ladustamine keelatud, suletud
10	Sargvere tankla	Remonti vajav	
11	Mündi SF sõnnikuhoidlad	Osaliselt remonditud, kuid ei vasta nõuetele	

3.3. UURIMISTÖÖD

- 1) Kriilevälja küla teemaplaneering ühisvee- ja kanalisatsioonitrasside rajamiseks ning liikluskorralduse koostamiseks.
- 2) Sargvere kanalisatsioonivõrgu rekonstrueerimise projekt.

3.4. KAITSEALAD JA KAITSEALUSED OBJEKTID

Valla territooriumile jäävad Kõrvemaa Maastikukaitseala, Purdi ebatsuugapuistu, 5 kaitsealust parki, 6 kaitsealust üksikobjekti ja 3 kaitsealuse linnuliigi pesapaika.

Objekt	üldandmed	2002.a. olukord
Purdi ebatsuuga puistu	2 ha	vajab korrastamist
Eivere park	3,3 ha	-----“-----
Mäo park	7,5 ha	-----“-----
Palu park	4,7 ha	-----“-----
Purdi park	3,0 ha	hea
Sargvere park	6,3 ha	rahuldav
Kalmaste määnd	h-34,5m; ü-293sm; v-215a.	on alles
Ojaküla pärn	h-17m; ü-310 sm	-----“-----
Ojaküla tamm	h-16,5m; ü-352sm	-----“-----
Prääma põõsaskask	h-3m ; v-95a.	-----“-----
Sargvere saar	h-26m; ü- 580sm	-----“-----
Ohvikivi e. Köstrikivi	h- 2,9m; ü- 22,7m;	-----“-----
Kaljukotka pesa	kaitsetsoon 12,56 ha	asustatud
(samas elavad ka II-kategooria kaitsealused liigid- põhja- nahkhiir ja tõmmulendlane)		
Väike- konnakotka pesa (2tk.)	-----“-----	1 asustamata, 1 asustatud

3.4.1. Väärtuslikud maastikud

Järvemaa Maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“ väärtuslike maastike registrisse kuuluvad Paide vallast järgmised alad:

- **Kautla- Seli soode ala** - II klassi aladest

Ala asub Kõrvemaa Maastikukaitseala lõunaosas, ulatudes Albu valla Vetepere küla keskosast Paide valla Võõbu küla keskosani. Alale jäävad Kautla ja Seli rabad, mis on Kõrvemaa keskosa hõlmava Epu-Kakerdi soostiku osad.

Ala lõunaosas asuvaid Seli ja Tellissaare raba ilmestavad mitmed kaunid rabajärved ja soosaared. Seli raba põhjaosas asub 20 ha suurune õõtsuvate kallastega Selijärv, kus pesitseb arvukalt veelinde. Tellisaare raba põhjaosas asub Matsimäe Pühajärv ning Kaanjärv.

- **Anna- Purdi maastik** - II klassi aladest

Ala jääb Purdi mõisaansamblist lõunasse, Anna-Peetri maantee ja Pärnu jõe vahelisele alale jääb ca 50 ha suurune Kasemetsa parkmets. Siinses puistus kasvab 32 erinevat liiki puid ja põõsaid, millest tähelepanuväärseim on 34,5 m kõrgune Kalmaste mänd. Mitmekesises alustaimestikus leidub maarja- ja kolmiksõnajalga, jõe kaldal sinist võhumõõka, mahajäetud paemurrus aga käpaliste sugukonda kuuluvat öövilget (ööviulit). Puistut ääristab 600 meetri pikkune eelmise sajandivahetuse paiku rajatud pärnaallee.

- **Müнди paemurd** - III klassi aladest

Tähelepanu köitev on Paide- Müнди maantee ääres, Müнди mõisa all paljandunud aluspõhja profiil. Keskajal kasutatud Müнди vana Raiküla lademe paemurd mis asub mõisast vahetult loodes, vääriks puhastamist ja eksponeerimist. Suurem väärtus on mõisast kirdesse ja idasse jääval Müнди paemurrul.

- **Sargvere maastik** - III klassi aladest

Ala asub Sargvere küla kaguosas, millele köidab tähelepanu 1762. aastal valminud Sargvere mõisaansambel, kus on terviklikult säilinud härrastemaja ja park. Mõisa kohta on säilinud ja talletatud hulgaliselt legende ja lugusid. 19. sajandil rajatud keskmise liigirikkusega 6,3 ha suurusega barokkstiilis pargi tuumiku moodustab terrasside ja paralleelsete puiesteedega regulaarpark.

3.5. METSA- JA JAHIMAJANDUS

3.5.1. Metsamajandus

Omandiõiguse alusel jagunevad valla metsad kolme kategooriasse:

1. Põline riigimetsamaa - 9999,4 ha

2. Riigi metsad valla halduses

Senini tagastamata ja erastamata endiste talude metsamaa ca 7187 ha

3. Erametsad

Tagastatud ja erastatud 611-le omanikule - ca 3526 ha metsamaad.

Kõigis valla metsades on aastane puidutagavara juurdekasv vähemalt 60 tuhat tihumeetrit. Normaalse ja ühtlase kasutuse korral on see kogus reaalne varuda igal aastal.

Maade tagastamise ja erastamise tulemusena on erametsade pind suurenenud aastas 15 % võrra. Riigi poolt tasuta tehtud metsade majandamise kava omab 2/3 erametsaomanikest.

3.5.2. Raie erametsades 2002

Raie nimetus	Pind (ha)	% 2001.a.	Raiemaht (tm)	% 2001.a.
1. Uuendusraie	110	125	14900	148
2. Valikraie	1	100	30	150
3. Hooldusraie	282	88	5120	90
Kokku:	393	96	20050	127

2002.a raiemahud on suurenenud. Seadus lubab uuendusraietega likvideerida puistud, millised on otstarbekate hooldusraiete tulemusena saavutanud küpsus-diameetri ennem lubatud raievanust. Enneaegselt on võimalik likvideerida ka liigselt hõrenenud puistud.

Uuendusraie maht pindalaliselt ja mahuliselt on järsult suurenenud. Lõppraiet võib teostada lageraiana ühe aasta jooksul või turberaiega 10 - 40 aasta jooksul. Hooldusraiete maht on vähenenud, raiete kvaliteet on paranenud.

Mets annab kõige enam tulu ühtlase järjepideva aruka kasutuse korral. Lagedaks raiatud pinnad on uuenenud või uuendatud väärtuslike puuliikidega 30% ulatuses.

Metsakultuure on rajatud 16 ha, sellest kuusega 13 ha.

3.5.3. Raie valla halduses olevates metsades 2002

Raie nimetus	Pind (ha)	% 2001	Raiemaht (tm)	% 2001
1. Lõppraie	1	-	80	2
2. Valikraie	-	-	-	-
3. Hooldusraie	200	67	2640	74
4. Raadamata	2	1	140	4
Kokku:	203	69	2860	80

Senini tagastamata ja erastamata endistes talude metsades on lubatud vaid hooldusraied. Mainitud tegevus on võimaldanud õigustatud subjektidele juurdepääsu metsa kasutusele. Paljudel juhtudel on see tegevus pidurdanud maareformi käiku. Raieõigust on väljastatud ainult neile, kellel on olemas krundi katastriplaan. Tulenevalt piirangutest on vähenenud raiete mahud.

Metsa erastamisel on aluseks 1989.a. metsakorralduse andmed. Viimase 10 aasta puidu juurdekasvu ei arvestata. Kui erastamise ajaks on metsa iseloom halvenenud, saab erastaja tellida uue ekspertiisi.

Viimaste aastate kuumad suved ja tormid on suurendanud üraskirüüset kuusikutes. Uue energiaseadusega kaasnes vajadus kõrgepingeliinide trasside laiendamiseks. Raadamiseks nimetatakse lageraiet, mille tulemusena kõlviku sihtotstarve muutub.

3.6. JAHINDUS

Paide valla jahimaid rendivad kaks jahindusorganisatsiooni:

1. Väätsa Riigijahipiirkond - 7710 ha s.o. 26%

2. Järvamaa Jahinduklubi - kuue rendipiirkonnaga kokku 22350 ha s.o 74%

3.6.1. Jahipiirkondade maa jaotus 2002

Jahipiirkond	Kokku (ha)	Jahimaa	Metsamaa	Muu maa (põllud)	Sobimatu maa (rabad, asulad)
Väätsa RJP	7710	7500	5320	2180	210
Anna	9590	9080	4320	4760	510
Esna	2650	2480	1010	1470	170
Kirna	1360	1270	570	700	90
Koigi	6970	6430	2830	3600	540
Kõrvemaa	930	870	370	500	60
Väätsa	850	760	360	400	90
Järvamaa JK	22350	20890	9460	11430	1460
VALD KOKKU:	30060	28390	14780	13610	1670

55% Järvamaa Jahindusklubi rendipiirkonnast (s.o. põllud ja muud maad) on suurulukitele sobimatud. Jahipidamine on lubatud ainult neil aladel, kus jahindusorganisatsioon on sõlminud omaniku või maa valdajaga jahirendilepingu.

3.6.2. Ulukite loendusandmed jahipiirkondade kaupa 2002

Jahipiirkond	Pöder	Metskits	Metssiga	Karu	Hunt	Ilves	Kobras
Väätsa RJP	55	115	35	5	-	1	58
Anna	39	77	24	3	-	4	38
Esna	4	15	10	-	-	1	4
Kirna	2	14	3	-	-	-	8
Koigi	6	19	11	-	-	-	8
Kõrvemaa	1	6	1	-	-	-	2
Väätsa	2	15	4	-	-	-	3
Järvamaa JK	54	122	48	3	-	4	52
KOKKU:	109	237	83	8	-	6	110

Väätsa Riigijahipiirkonna jahimaad on ulukiterikkad, mis on eelduseks edukaks jahiturismiga tegelemiseks. Järvamaal toimus 2002.a. jahimaade korraldus, mille käigus inventeeriti sõralistele ja teistele ulukiliikidele sobivate elukohtade pindalad.. Arvukuse suurenemisel on arenguruumi metsseal, metskitsel ja hundil. Metsamarutaudi leviku pidurdamiseks on vaja alla viia väikekiskjate arvukus.

4. MAAREFORM

4.1 ÜLEVAADE MAAREFORMI KÄIGUST 2002. a.

2002. aastal on Paide vallas tagastatud, erastatud, munitsipaliseeritud ja jäetud riigi omandisse maid **1684,8 ha** ulatuses.

Kuna Vabariigi Valitsuse määrusega seati 31. detsembri 2002.a. seisuga maade tagastamise lõpptähtaeg, siis elavnes teisel poolaastal tunduvalt tagastamisprotsess. Täielikult ei ole aga tagastamised veel lõppenud. Erinevatel põhjustel jäi tagastamata 37 taotleja maad, kes said maade tagastamiseks pikendust kuni 1. juulini 2003 a.

2002. a. lõpuks on välja selgitatud need vabad maad, millele esimeses ringis ei laekunud avaldusi ja on avalikustatud teise ringi jaoks. Teises ringis laekus avaldusi suhteliselt vähe ja enamuse moodustasid metsamaade taotlused. Vaba haritav maa ja looduslik rohumaa antakse kasutusvaldusse neile, kes seda kasutavad ja neil tekib õigus see maa tulevikus välja osta.

1. jaanuarist 2002 rakendusid uued hinnad maade maksustamisel.

Tarbja, Mäo, Sillaotsa, Prääma, Viraksaare ja osaliselt Kriilevälja külades on baashind 10 krooni/m², mujal endiselt 8 krooni/m². Haritava maa keskmine boniteet on 45 hindepunkti ja sellele vastav maksustamishind 4500 krooni/ha. Kõige kõrgema hindepunktiga maa on Tarbja külas 56 hp ja maksustamishind 5600 krooni/hektar. Kuivendatud turvasmuldade hindepunkt on 23 ja maksustamishind 900 krooni/hektar.

Maamaksu määrad kehtestati 2002. aastaks alljärgnevad:

1. hariv maa ja looduslik rohumaa 0,5 % maksustamishinnast
2. haritav maa, mida ei kasutata sihtotstarbeliselt 2,5% maksustamishinnast
3. teiste sihtotstarvetega maa 2,0 % maksustamishinnast

Pensionäridele kinnitas volikogu maamaksusoodustuse 100 krooni tingimusel, et maad ei rendita ja ei saada maalt üüritulu.

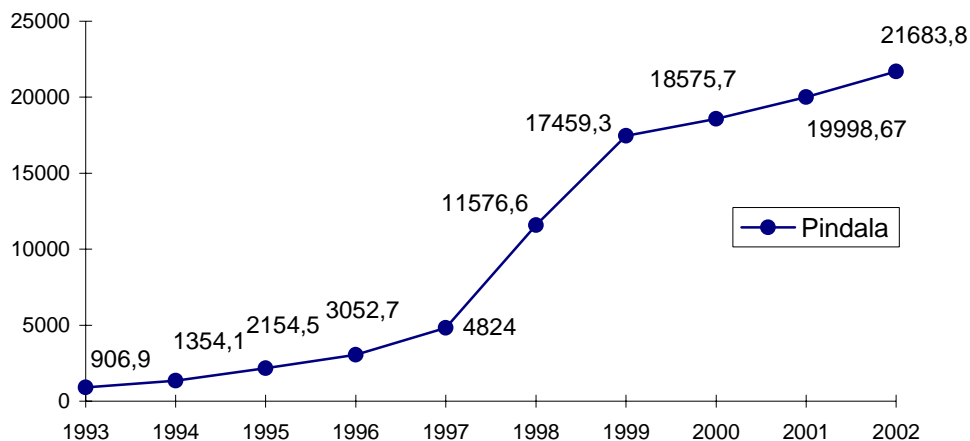
Põhilises osas oli haritav maa 2002. aastal kasutuses.

4.2 MAAOMANDITE PINDALA KASV PAIDE VALLAS 1993-2002

AASTA	KOKKU	HARITAV MAA	LOODUSLIK ROHUMAA	METS	hektarites	
					EHITUSED, ÕUED	MUU MAA
1993	906,9	393,6	22,9	422,2	5,2	63,0
1994	447,2	149,8	27,3	228,3	2,8	39,0
1995	800,4	320,0	26,3	373,8	16,6	63,7
1996	898,1	407,9	51,4	366,8	16,9	55,2
1997	1771,3	720,4	138,9	356,8	18,1	537,1
1998	6752,5	602,1	74,7	4433,5	24,3	1617,9
1999	5882,7	618,1	50,4	4998,8	29,0	186,4
2000	1116,4	556,8	58,3	344,2	30,5	126,6
2001	1423,4	890,2	51,8	390,0	18,4	73,0
2002	1684,8	894,9	53,9	612,4	10,0	113,6
KOKKU	21683,8	5553,8	555,9	12526,8	171,8	2875,5

Arvestatud on kõiki maaüksusi, mis on Paide Vallavalitsuse korraldustega tagastatud, erastatud, munitsipaliseeritud või riigi omandisse jäetud .

Maaüksuste pindala kasv 1993-2002

4.3 TALUD JA ELUASEMEKOHAD

Asjaõigusseaduse kohaselt moodustub talu maatulundusmaa sihtotstarbega kinnisasjadest koos päraldistega, mida kasutatakse ühe valdaja poolt põllumajandussaaduste tootmiseks. Päraldised on inventar, masinad, loomad ja maatüki saadused, mis on vajalikud majandamise jätkamiseks järgmise saagini.

Statistika määratleb talu vähemalt ühe ha suuruse maakasutusena, mille sihtotstarve on maatulundusmaa.

Maareformi tähenduses on kuni 2 ha suurune maaüksus elamumaa, kui seal paikneb elamu.

Maakatastris registreeritud elamumaa ja maatulundusmaa sihtotstarbega maaüksused seisuga 31. detsember 2002

KÜLA	ELAMUMAA kuni 2,0 ha	MAAÜKSUSED 2,0-30,0 ha	MAAÜKSUSED üle 30,0 ha
Mustla-Nõmme	6	-	1
Mustla	4	12	4
Võõbu	-	7	6
Puiatu	4	12	4
Nurme	3	9	-
Sõmeru	4	7	1
Anna	5	6	-

KÜLA	ELAMUMAA kuni 2,0 ha	MAAÜKSUSED 2,0-30,0 ha	MAAÜKSUSED üle 30,0 ha
Purdi	3	17	-
Ojaküla	-	11	3
Otiku	-	8	3
Korba	3	24	1
Pikaküla	3	15	1
Eivere	-	24	6
Tarbja	12	27	3
Sillaotsa	4	-	-
Mäo	11	40	4
Viraksaare	134	2	-
Prääma	2	1	-
Kriilevälja	24	23	1
Kirila	1	24	4
Mündi	2	18	2
Seinapalu	3	30	6
Veskiaru	-	9	2
Valgma	5	16	4
Mäeküla	4	10	-
Nurmsi	12	24	4
Sargvere	15	24	4
Suurpalu	4	35	8
KOKKU:	268	435	72

4.4 MAABILANSS SEISUGA 31.12.2002

Paide valla pindala on 30040,4 ha, mis moodustab Järva maakonna valdade pindalast 11,5 %

Jrk.nr	Maaomanikud	Pindala ha
1	<u>Metskonnad</u>	
1.1	Türi metskond	466,4
1.2	Väätsa metskond	4913,2
1.3	Purdi metskond	4619,8
2	<u>Muud riigimaad</u>	
2.1	Teed, lennuväli, karjäärid, turbaraba	774,3
2.2	Riigimaa kasutusvalduste seadmiseks	277,4
3	<u>Maaomandid</u>	
3.1	Tagastatud ja erastatud maad	10391,5
3.2	Munitsipaalmaad	26,7

4	<u>ENSV Taluseaduse alusel</u> Taluseaduse alusel kasutatav maa	154,4
5	<u>Lepingute alusel</u>	
5.1	PÜ Mäo	398,2
5.2	PÜ Sargvere	448,4
5.3	AS Sõmeru-S	186,7
5.4	Muud lepingud	290,3
6	Riigi tagavaramaa Paide valla halduses	5123,4
6.1	Erastamata metsamaa	1969,7
6.2	Looduslik rohumaa, muu maa	
	KOKKU:	30040,4

4.5 VÄLISMAALASTE OMANDIS OLEV MAA PAIDE VALLAS seisuga 31.12.2002 a.

1. **Mardi kinnistu** Tarbja küla 23,6 ha
 2. **Tornimäe I** Mäo küla 10,3 ha
 3. **Küünisaare 6** Viraksaare küla 0,1047 ha
 4. **Loodla kinnistu** Mäeküla 9,4 ha
 5. **Teemaja kinnistu** Mäeküla 19,76 ha
 6. **Põhjaka kinnistu** Mäeküla 13,71 ha
 7. **Koigi kinnistu** Seinapalu küla 2,95 ha
- KOKKU: 79,82 ha**

Paide vallas omavad maad Soome Vabariigi, Rootsi Kuningriigi ja Läti Vabariigi kodanikud

5. MAJANDUS

5.1. ETTEVÕTLUS

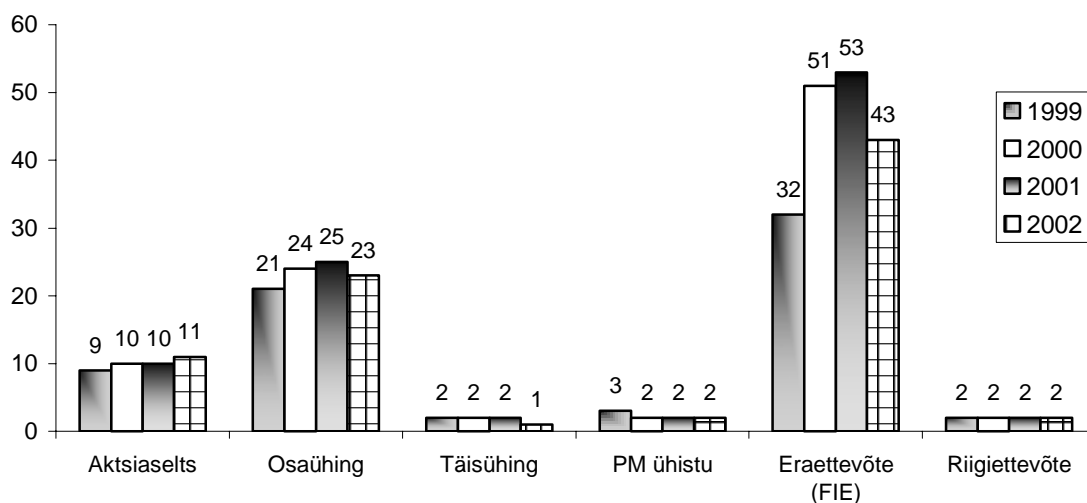
Ettevõtlus on Paide valla arengu võtmeteguriks. Ettevõtete käekäigust sõltub nii tööhõive, valla elanike üldine elujärg kui ka valla tulubaas. Ülevaates ei ole käsitletud neid ettevõtteid, mis on küll mujal registreeritud, kuid tegutsevad Paide valla territooriumil (näit. filiaalid), samuti on välja jäetud need füüsilisest isikust ettevõtjad, kes on registreeritud maksuametis, kuid ei ole kantud äriregistrisse. Ainult tööhõive osas on arvestatud kõigi valla territooriumil olevate töökohtadega, sõltumata ettevõtte registreerimisaadressist.

5.1.1. Ettevõtete jagunemine ettevõtlusvormi järgi 1999 – 2002

Paide vallas tegutseb 31. detsembri 2002. a. seisuga 82 ettevõtet. Neist valdav osa (23) on osäühingud, aktsiaselts on 11, füüsilisest isikust ettevõtjaid 43, kuid neist enamus on asutatud selleks, et eelistingimustel maad erastada ja nende osa tegelikus tootmises on tagasihoidlik. Täisühinguid on 1 ja 4 ettevõtet kuuluvad teiste ettevõttevormide alla (2 riigiettevõtet ja 2 põllumajandusühistut).

Võrreldes seisu eelmiste aastatega on näha, et olulist muutust ettevõtete arvu osas pole toimunud, juurde on tulnud ainult 1 aktsiaselts ja vähenenud on osäühingute, täisühingute ja FIE-de arv. See näitab pigem ettevõtluskeskkonna korrastumist kui vähenemist, sest enamasti on kadunud need, mis pole kunagi aktiivselt tegutsenud (va. TÕ Merlevo).

Ettevõtlusvorm	Arv			
	1999	2000	2001	2002
1. aktsiaselts	9	10	10	11
2. osäühing	21	24	25	23
3. täisühing	2	2	2	1
4. põllumajandusühistu	3	2	2	2
5. eraettevõtte (FIE)	32	51	53	43
6. riigiettevõtte	2	2	2	2
Kokku	56	69	91	82

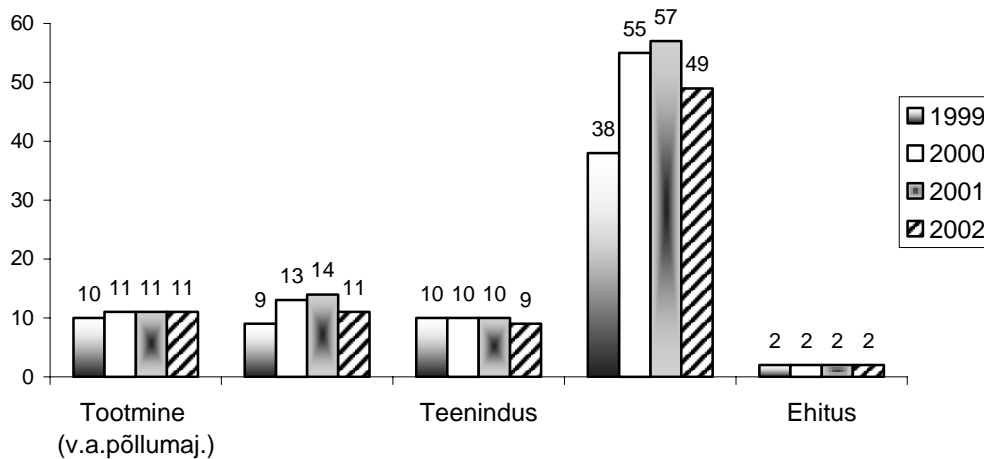
5.1.2. Ettevõtete jagunemine põhitegevusala järgi 1999 – 2002

Põhitegevusala järgi tegeleb enamus ettevõtteid põllumajandusega (57), ülejäänud ettevõtted tootmisega (10), kaubanduse või toitlustusega (14), teenindusega (10) ja ehitusega (2). Põllumajandusettevõtete hulka on arvestatud ühistud - Sargvere PÜ, Mäo PÜ, AS Sõmeru-S, ja äriregistris registreeritud põllumajandusega tegelevad eraettevõtted (väiketalud).

Alljärgnev tabel ei anna siiski ülevaadet tegevusalade tegelikust osakaalust valla ärimaastikul. Näiteks põllumajandusega tegelevast 38 ettevõttest on suur osa väiketalud, mis annavad tööd kas oma perele või tegeldakse taluga hoopiski põhitöö kõrvalt.

Põhitegevusala	Arv			
	1999	2000	2001	2002
tootmine (v.a.põllumaj.)	10	11	11	11
kaubandus, toitlustus	9	13	14	11
teenindus	10	10	10	9
põllumajandus	23	38	55	49
ehitus	2	2	2	2

Ettevõtete jagunemine põhitegevusala järgi 1999 - 2002

5.1.3. Ettevõtete jagunemine töökohtade arvu järgi seisuga 1999 – 2002

Võrreldes ettevõtteid töökohtade arvu järgi, on näha, et väga suur osa neist on väga väikesed, üle 50 töötajaga ettevõtteid on ainult 5. Ka suurim arvuline kasv on toimunud just väikeste ettevõtete osas, seda jällegi talude äriregistrisse kandmise arvelt.

Töökohti	Ettevõtete arv		
	2000	2001	2002
1-10	73	76	63
11-50	13	13	14
51-100	3	3	3
üle 100	2	2	1
KOKKU:	91	94	82

5.1.4. Tööhõive ettevõtete tegevusala järgi 1999 – 2002

Tööhõive osas on arvestatud kõikide vallas olevate töökohtadega, ka nendega kus ettevõtte on mujal registreeritud kuid tegutseb Paide vallas. Üldiselt on töökohtade arv ei ole suurenenud, on ainult väikesed struktuurimuutused.

Aasta	Töökohti			Tegevusalad			
	kokku	tootmine	kaubandus	teenindus	põllumaj.	ehitus	muu
1999	980	318	100	82	277	18	185
2000	1040	327	148	81	284	18	182
2001	1028	326	154	87	282	18	161
2002	1002	434	135	82	278	12	73

5.1.5. Valla teed

OÜ Roneco poolt koostati 1999.a. Paide valla- ja erateede register, mille osas muutusi pole toimunud.

Maanteede kogupikkus Paide valla territooriumil seisuga 31.12.2002.a. oli **339,1 km**.

Teed jagunesid kuuluvuse järgi alljärgnevalt:

1. Riigi teed 132,0 km;

Riigi teede hulka on arvatud ka 15,3 km metskonnale kuuluvaid teid;

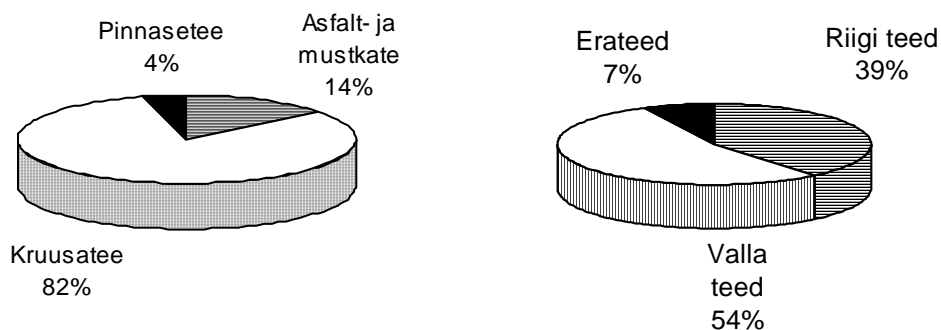
2. Valla teed 182,6 km

3. Erateed 24,5 km

Maanteede jagunemine teekatte järgi:

- asfalt- ja mustkatttega tee 48 km
- kruusatee 276,7 km
- pinnasetee 14,4 km

Teedevõrk teekatte ja kuuluvuse järgi %-des:

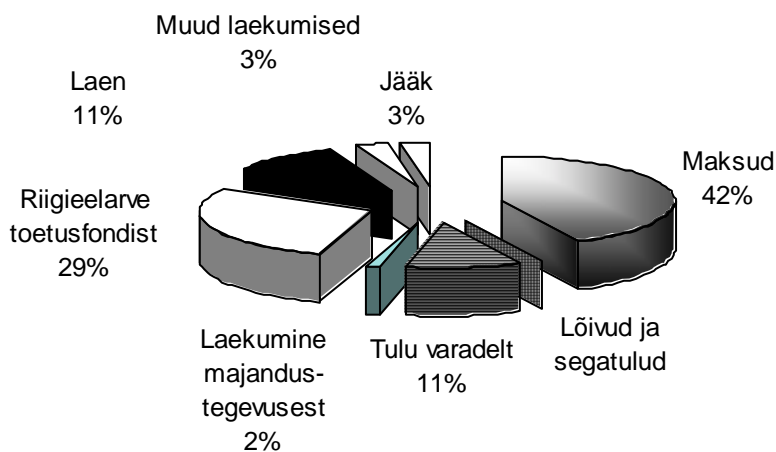
5.3. EELARVE

5.3.1. Paide valla 2002.a. eelarve täitmine (eelarveaasta 01.01.2002 - 31.12.2002)

A Tulud (tuh. krooni)

	Planeeritud	Tegelik
Maksud	5884	6079
Lõivud ja segatulud	5	4
Tulu varadelt	1502	1547
Laekumine majandustegevusest	182	210
Riigieelarve toetusfondist	4071	4090
Laen	1498	1498
Muud laekumised	371	407
Jääk	414	414
KOKKU:	13927	14249

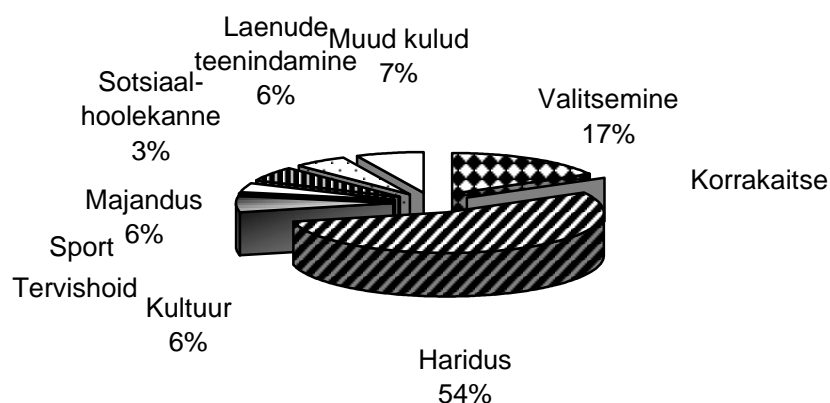
Tegelikud tulud

B Kulud (tuh. krooni)

	Planeeritud	Tegelik
Valitsemine	2358	2278
Korraldus	4	4
Haridus	7498	7333
Kultuur	930	873
Sport	36	36
Tervishoid	13	5
Sotsiaalhoolekanne	475	481
Majandus	890	798
Laenude teenindamine	757	749
Muud kulud	965	935
KOKKU:	13926	13492

Tegelikud kulud

5.4. E HITUSTEGEVUS

Sargvere endisest kolhoosikeskusest rekonstrueeriti 2002. a. ilus kaasaegse kujunduse ja sisustusega kooli- ja lasteaiahoone. Tööd lõpetati 2002. aasta maiks. Tööd teostas AS KEK-i Ehitus.

Juba 2001.a. lõpus alustati töid ka Anna kauplusehoones, mis rekonstrueeriti raamatukoguks ja vaba aja veetmise kohaks kohalikule rahvale. Tööde esimene etapp lõpetati 2002.a. Eesti Vabariigi aastapäevaks. Teise etapi (keldrikorruse) väljaehitamine tuleb võtta järgnevate aastate plaani. Tööd teostas AS KEK-i Ehitus.

2002. aastal kuulutati välja ka Tarbja Lasteaed - Algkooli juurdeehituse projekterimise riigihanke konkurss, mille võitis OÜ Paide EKE Projekt. 2002.a lõpuks valmis ka Tarbja Lasteaed - Algkooli juurdeehituse projekt.

5.5. PLANEERINGUD

Aastal 2002 oli planeeringu tegevuse suhtes küllaltki aktiivne, seda võrreldes just eelmiste aastatega. Võeti vastu kolm detailplaneeringut ning kooskõlastati Paide linna üldplaneering aastani 2010.

Seoses Kriilevälja küla ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arengukava koostamisega, algatati üldplaneeringu teemaplaneering "Paide valla Kriilevälja küla ühisvee- ja kanalisatsioonitrasside rajamise ning liikluskorralduse planeering".

Paide vallas kehtivad planeeringud on ära toodud tabelis.

Nr.	PLANEERINGU NIMETUS	STAATUS	VOLIKOGU OTSUS
1	Üldplaneering I etapp nr. 23-94MP RE "Eesti Maauuringud"	Kehtib	28.03.96.a. nr. 15
2	Viraksaare aianduskooperatiivide planeerimise ja hoonestuse projekt nr. 0002413 A RPI "Eesti Maaehitusprojekt"	Kehtib osaliselt	23.11.00 nr. 78
3	Tarbja küla generaalplaan Nr. 9014702 RPI "Eesti Maaehitusprojekt"	Kehtib osaliselt	23.11.00 nr. 78
4	Mäeküla küla Ave katastriüksuse detailplaneering Paide Vallavalitsus	Kehtib	25.10.01 nr. 68
5	Purdi küla Purdi veski maa-ala detailplaneering Tellija OÜ Tähepark	Kehtib	25.04.02 nr. 19
6	Mäeküla külas asuvate Põhjaka ja Teemaja katastriüksuse detailplaneering	Kehtib	08.07.02 nr. 39
7	Vanaveski kinnistu detailplaneering	Kehtib	08.07.02 nr. 38

6. SOTSIAALHOOLEKANNE

6.1. SOTSIAALHOOLEKANNE

Argirutus kipume unustama, mis on kõige tähtsam elus. Vastus on lihtne – inimene sinu kõrval. Ükskõiksus teiste hädade suhtes on meie ühiskonna kõige suurem probleem.

Jaotus piirkonniti 2002

	<u>Anna</u>		<u>Tarbja</u>		<u>Sargvere</u>		<u>Mündi</u>		<u>Mäo</u>		<u>Sillaotsa</u>	
	mehi	naisi	mehi	naisi	mehi	naisi	mehi	naisi	mehi	naisi	mehi	naisi
Vanadus- pensionärid	27	49	16	42	27	76	14	36	15	17	5	17
Kokku:	341 pensionäri s.o. 17% valla elanike arvust.											

- * Aravete Hooldekodus: 2 vanurit
- * Koeru Hooldekodus 1 vanur
- * Põhjaka vanurite majas elab 3 vanurit
- * Türi Toimetulekukoolis õpib 1 õpilane
- * Pänurme Internaatkoolis õpib 8 õpilast
- * Kaagvere Eriinternaatkoolis õpib 2 õpilast
- * Puiatu Eriinternaatkoolis õpib 1 õpilane
- * Imastu koolkodus on 1 laps
- * Paide Lasteabikeskuses 1 laps
- * Lahmuse Abikoolis õpib 1 laps

Sündmused:

- Toimusid memme-taadi peod Tarbjal, Annas ja Sargveres. Külakosti pakkusid koerulased Milvi Kangur ja Uno Aan.
- Valla pensionärid võtsid osa maakondlikust pensionäride päevast ja jõulupeost Paide Kultuurikeskuses.
- Suvel toimusid noortelaagrid.
- Osaleti puuetega inimestele korraldatud päeval.

6.2. SOTSIAALTOETUSED

Toimetulekutoetus on sotsiaalhoolekandeseaduse alusel makstav, riigi eelavest finatseeritav ning kohalike omavalitsuste poolt väljamakstav toetus.

Sotsiaalhoolekandeseadusest tuleneb, et raha eraldaja, toimetulekutoetuse korral – riik, määrab, millistel tingimustel ja korras tuleb eraldatud vahenditest toetusi maksta. Seega on reguleeritud toimetulekutoetuse maksmine toimetulekupiiri tagamiseks 2002.aastal oli üksi elava täiskasvanud inimese toimetulekupiir 500 krooni kuus, teiste perekonnaliikmete koefitsent 0,8 ehk 400 krooni.

6.2.1. Toimetulekutoetuse (TT) rahaliste vahendite kasutamine 2001-2002

TT (TT piiri kindlustamiseks) krooni	sellest: Eluasemekulude katteks	Eluasemekulude osa TT-st %	Täiendav toetus (krooni)	TT vahendid kokku (krooni)	TT krooni	(TT piiri	kindlustamiseks)
					Ühe rahuldatud taotluse kohta	Ühe pere kohta (krooni)	Ühe elaniku kohta (krooni)
<u>2001</u> 164 954	14 373	8,7%	-	164 954	598	3437	84
<u>2002</u> 135 021	18 229	13,5%	60 530	195 551	649	4092	70

6.2.2. Toimetulekutoetust (TT piiri kindlustamiseks) saanud perekondade taotlused peretüübi järgi 2001-2002

Rahuldatud taotluste arv kokku	neist taotlused, kus perekond oli:									
	Pensionäri pere	Üliõpilaspere		Töötajatega, töötutega (pikaajalised)				Lastega pere	Puudega isikuga	Muu
		kokku	sh. lapsega	pered kokku	neist: lastega	sh. töötua abirahaga kokku	lastega			
<u>2001</u> 276	2	59	-	117	66	90	53	159	27	7
%	0,7	21,4	-	42,4	56,4	76,9	58,9	57,6	9,8	2,5
<u>2002</u> 208	8	28	-	101	37	62	32	103	18	7
%	3,8	13,5	-	48,6	36,6	61,4	51,6	49,5	8,7	6,3

6.2.3. Toimetulekutoetust (TT piiri kindlustamiseks) saanud perekondade taotlused koosseisu järgi 2000.a. ja %-des (pereliikmed taotluste järgi)

Rahuldatud taotlustest:

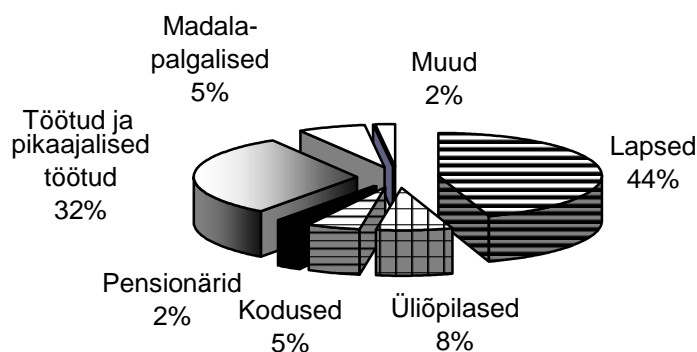
Pere-liikmeid kokku	Koolieelikuid	Õpilasi	Üliõpilasi	Töötajaid (v.a. pensionärid)	Töötajaid, pikaajalisi töötuid	sh. töötuid	Kodusid	Pensionäre kokku	Muid
<u>2001</u> 734	61	346	59	27	144	101	10	14	11
<u>2002</u> 365	35	129	28	24	115	70	19	8	7

6.2.4. Toimetulekutoetust saanud perekondade jaotus toetuse saamise kordade arvu järgi 2000.a. ja osatähtsuse %

Kordade arv	Toetust kokku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<u>Perede arv</u>													
2001	48	4	8	6	7	2	4	2	2	-	4	2	7
2002	33	5	3	2	3	4	3	1	1	1	1	1	8

6.2.5. Toimetulekutoetust saanute struktuur sotsiaalse seisundi järgi 2002

* Lapsed:	462	* Töötud, pikaajalised töötud	128
* Üliõpilased:	13	* Madalalpalgalised töötajad	66
* Kodused:	20	* Muud	41
* Pensionärid:	4		

6.3. TÖÖTUD

Nüüdisaegne tööturg vajab kõrge kvalifikatsiooniga töötajaid, seega on kindlasti üheks töötaja eeliseks hea haridus. Suurimaks mureks tööturul on noored, kes jätavad pooleli põhikooli, gümnaasiumi või kutsehariduse omandamise. Paraku ei ole kutseharidus piisavalt populaarne ja sageli valivad noored selle asemele akadeemilise hariduse või jätavad haridustee hoopis pooleli. Konkurentsivõimelisus nüüdisaja tööturul eeldab pidevat arengut-valmisolekut vahetada vanad oskused uute vastu. Nüüdisaja tööturg esitab töötajale aina suuremaid nõudmisi. Eeldatakse valmisolekut töötada teistes piirkondades, kui firmal on seal filiaale.

6.3.1. Töötute jaotumine piirkonniti 1998 - 2002

(% piirkonna elanike arvust)

Aasta	Anna	Sargvere	Mündi	Tarbja	Mäo	Sillaotsa
1998	17 (3,5)	13 (2,5)	8 (3,6)	26 (4,6)	4 (3,6)	8 (6,7)
1999	17 (3,4)	20 (3,8)	5 (2,3)	27 (4,8)	11 (9,6)	7 (5,6)
2000	21 (4,6)	24 (4,5)	8 (3,5)	33 (6,5)	4 (3,7)	4 (3,2)
2001	37 (8,2)	23 (4,4)	14 (6,5)	34 (6,4)	3 (3,1)	8 (6,5)
2002	41 (9,5)	20 (3,8)	11 (4,9)	31 (5,8)	7 (8,0)	15 (11,3)

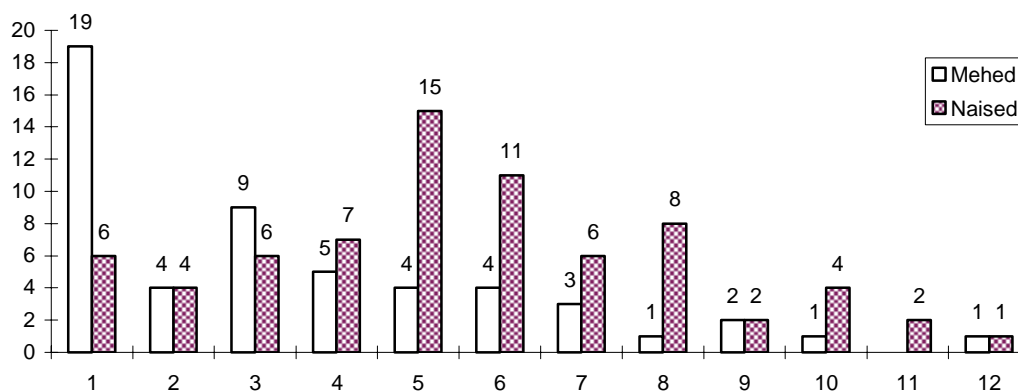
Piirkonda kuuluvad külad

ANNA	*Otiku, Ojaküla, Purdi, Anna, Mustla, Korba, Puiatu, Võõbu, Mustla-Nõmme, Sõmeru, Nurme
SARGVERE	*Mäeküla, Nurmsi, Sargvere, Suurpalu, Valgma
MÜNDI	*Kriilevälja, Veskiaru, Kirila, Mündi, Seinapalu
TARBJA	*Tarbja, Eivere, Pikaküla
MÄO	*Mäo
SILLAOTSA	*Sillaotsa, Prääma, Viraksaare

6.3.2. Töötute jaotumine hariduse järgi 1998 - 2002

Aasta	Algh.	Põhih.	Kesk.	Kesk-erih.	Kõrgem
1998	4	28	28	14	2
1999	3	29	33	18	4
2000	4	36	34	16	4
2001	4	54	37	21	3
2002	9	44	43	26	3

6.3.3. Töötute jaotus perioodi pikkuse järgi (1-12 kuud)

6.3.4. Töötute ja tööealiste arvu võrdlus 1998 – 2002

	1998	1999	2000	2001	2002
Tööealisi	1201	1226	1323	1282	1340
Töötuid	76	87	94	119	125

7. HARIDUS

7.1. KOOLID 2001/2002

7.1.1. SARGVERE PÕHIKOOL

Direktor: Enn Lehtpuu

1. septembri 2002 avaaktus toimus viimast korda Sargvere mõisahoones, kus koolipere jättis hüvasti oma senise koolimajaga ja asub õppima –töötama vastrenoveeritud uueks saanud endises kontorihoones

Õpil. arv	Klassi-komplekte	Pedagoogiline kaader			Teen. personal	Õpil. osavõtt olümpiaadidest	Põhikooli Lõpetas	1. klassi 2002.a.
		kõrgem	kesk-eri	kesk				
72	5	9	1	-	7	2	6	6

Tähtsamaid sündmusi ja üritusi koolis

- * Õpetajate päeva tähistamine
- * Kokseri sünnipäev - meediapäev
- * Perepäev
- * Kadri–Mardi trall
- * Päkapi kunädal
- * Kooli lauluvõistlus
- * Sõpruskohtumine Koigi Põhikooliga
- * Vabariigi aastapäev
- * Hõimupäev
- * Volbripäev
- * 9. klasside lõpupidu
- * Valentinipäev

Kooli spordisündmused

- * Õpetajate-õpilaste korvpallivõistlus
- * Jüripäeva teatejooks
- * Kevadine spordipäev
- * Saalibänditurniir (tüdrukutele)
- * Kevadine spordipäev
- * Paide -Türi jooksust osavõtt

Kiitusega lõpetasid

SYLVIA RAIDOJA	2.kl.
REESI RAUDMETS	6.kl
LIISI ÕITSPUU	6.kl

Üleriigilised tasemetööd

6.kl.	-	matemaatika	- Liisi Õitspuu	100%
3.kl.	-	emakeel	- Agnes Piirsoo	100%

Õpilaste osavõtt maakonna üritustst, olümpiaadidest : 2001/2002

- * Paide – Türi rahvajooksust osavõtt- 48 õpilast
- * 5 kl. õpioskuste olümpiaad 6. koht (I koht põhik arvestuses)
- * algklasside õpioskuste olümpiaadil piirkondlik III koht

- * matemaatika olümpiaad Taavi Vende
- * emakeele olümpiaad Janno Sagar
- * "Nuputa" 5. – 6. klassile
- * "Nuputa" 7. klassile

Tegutsevad huviringid

* Lastekoor	Mari-Liis Krass	* Mudilaskoor	Mari-Liis Krass
* Tütarlaste ansambel	Mari-Liis Krass	* Sõnakunstiring	Ella Borkvel
* Alklasside näitering	Anne Treial	* Arvutiring	Tiia Järve
* Poiste tööõpetus	Andres Pleesi	* Kunstiring	Andres Pleesi

Sargvere Põhikooli pedagoogid

Nimi	Õpetatavad ained	Haridus	Vanus	Ped. staaz
1. Ella Borkvel	emakeel, kirj., ajalugu	kõrgem	64	46
2. Tiia Järve	matem., arvutiõp.	kõrgem	34	10
3. Silvi Raidoja	majandusõpe, käsitöö	kõrgem	40	5
4. Taiga Laur	loodusõp., keemia	kõrgem	36	14
5. Enn Lehtpuu	inimeseõpetus	kõrgem	40	18
6. Koida Mölder	kehal., ingl.k., huvijuht	kõrgem	48	31
7. Andres Pleesi	füüsika, loodusõp.	kõrgem	42	18
8. Anne Treial	saksa k	kõrgem	35	15
9. Mari-Liis Krass	kunstiõp., tööõp.	keskeri	29	8
	algõpetus			
	muusika, ajalugu			

7.1.2. TARBJA LASTEAED-ALGKOOL

Juhataja: Helle Külljastinen

õ/a 2001/2002

Õpil arv	Klassi komp l.	Pedagoogiline kaader			Teen. personal	Osavõtt olümpi-aadidest	Algkooli lõpetas	1. klassi 2002
		kõrgh.	kesk-eri	kesk				
41	4	1	3	2	10	-	8	9

Tähtsamaid sündmusi ja üritusi koolis

- * Muuminädal
- * Tervisenädal
- * talispordinädal
- * Nädal –Õppeained meie sõbrad
- * maakonna algkooli õpetajate loovuspäev
- * maja meespere naistepäevatervitus
- * õpetajate päeva tähistamine
- * Eestimaa nädal
- * Jõulunädal
- * laager Samlikul

Kiitusega lõpetanud

JULIA KOZIK - 2. klass

REIGO KRUUSEMENT - 4. klass

Õpilaste osavõtt vabariiklikest ja maakonna õpilasüritustest

- Järvamaa õpilaste omaloomingukonkurss - I koht Jarmo Jürgen
- Kooli näitetrupp esines ülevabariigilisel algkoolide teatripäeval Haljalas – parimate näitlejate tiili laureaadid – Kermo Angerjas ja Jane Ilm
- Järvamaa algklasside teatripäev Paide Ühisgümnaasiumis
- Keskkonnaalane üritus - “Hoia metsa”

Tarbja Lasteaed-Algkooli pedagoogid

Nimi	Õpetatavad ained	Haridus	Vanus	Ped. staaz
1. Leili Mäeots	inglise k., ajalugu., loodusõp.	kõrgem	62	43
2. Anne Paap	eesti k., matem., loodusõp., tööõp.	kesk-eri	54	30
3. Piret Reinfeld	kehal. kasv.	kesk	29	
4. Malle Nööp	muusikaõpetus	kesk-eri	35	13
5. Arri Valk	poiste tööõpetus	kesk	51	4
6. Helle Külljastinen	eesti k., matem., loodusõpetus	kesk-eri	49	18

Tegutsevad huviringid

- * Puutöö - Arri Valk
- * Inglise keel - Leili Mäeots
- * Arvutiõpetus - Egon Luts
- * Laulu-tantsuring - Malle Nööp
- * Näitemäng - Anne Paap
- * Koorilaul - Malle Nööp
- * Ujumine - Piret Reinfeld

7.2. LASTEAIAD 2002

7.2.1. TARBJA LASTEAED-ALGKOOL

Juhataja: Helle Külljastinen

Laste arv	Rühmade arv	Pedagooge	Kõrgema haridusega	Kesk-eri-haridusega	Kesk-haridusega
32	2	4	1	3	-

Pedagoogiline kaader

Nimi	Haridus	Vanus	Ped. staaz (aastat)
1. Helgi Vaher	kesk-eri	41	20
2. Kersti Niitsalu	kesk-eri	32	14
3. Külli Uibu	kõrgem	43	24
4. Ülli Müller	kesk-eri	32	15

Lasteaia tähtsamad üritused:

- * Sportlik sügishommik koos Sargvere lasteaia "Kiki" lastega
- * Mardipäevapidu koos isade ja vanaisadega
- * Paide valla laste lauluvõistlus "Kikerikii"
- * Lasteaia lõpupidu

7.2.2. SARGVERE LASTEAED "KIKI"

Juhataja: Tiiu Sinijärv

Augustis 2002 alustas Sargvere Lasteaed "Kiki" õppetööd uutes avarates ruumides Sargvere Põhikooliga ühes majas.

Laste arv	Rühmade arv	Pedagooge	Kõrgema haridusega	Kesk-eri-haridusega	Kesk-haridusega
24	2	5	-	5	-

Pedagoogiline kaader

Nimi	Haridus	Vanus	Ped. staaz (aastat)
1. Koidu Ansberg	kesk-eri	45	11
2. Sirje Uusmaa	kesk-eri	39	20
3. Leili Simson	kesk-eri	35	14
4. Tiiu Sinijärv	kesk-eri	43	21
5. Mari-Liis Krass	kesk-eri	28	9

- * lõbus munadepüha trall koos Tarbja lasteaia lastega

8. KULTUUR

Tähtsaimaks kultuurisündmuseks aastal 2002 oli Paide vallas Purdi mõisapargis toimunud viie Súdamaa valla Imavere, Koigi, Roosna –Alliku, Väätsa ja Paide valla ühisetendus “Súdamaa vallad ajaloo tuultes“. Korralduse raskus lasus meie valla kultuuritegijatel. Osales üle 200 taidleja ja etendus kogus ligi 400 pealtvaatajat.

8.1. SARGVERE MAAKULTUURI EDENDAMISE SELTS

Esimees :Ülle Müller

Juhatus: Kalmer Anton, Liia Vask,Anneli Lassi,Signe Veersoo, Raivo Porr,

Tõnu Truska

Liikmeid - 33 + noorliikmed ja eakad

2002. aastal täitus Sargvere MES-i 5. tegevusaasta. Hoogustus noorte tegevus, tekkis uus noorteklubi. Aktiivsemalt hakati tegelema koduloo uurimisega Sale Talviste eestvedamisel. Segarühm “Vallatsi” saavutas Maido Saare tantsude võistutantsimisel 4 koha. 3.-4. kl. rahvatantsurühm osales Koolinoorte laulu ja tantsupeol Tallinnas. Traditsioonilisel Sargvere mõisapäeval astusid üles seltsi noored omaloodud vabaõhulavastusega “Mitu korda... viimne reliikvia“.

Tähtsamaid üritusi

- MES-i üldkoosolek
- 23.veebruar. Segarühm Vallatsi esines Koigi vallas Vabariigi aastapäeva peol.
- 16.märts. segarühm Vallatsi osales maakondlikul rahvatantsu- ja rahvamuusika-päeval
- 5.aprill. Sargvere mõisas Paide vallavanema vastuvõtt. Esines meesansambel Vikero.
- 27-aprill. segarühm Vallatsi osales Maido Saare tantsude võistutantsimisel Põlvas. saavutati 4. koht.
- 25.mai. Segarühm Vallatsi esines Valgma puhk pillipäeval.
- 1.juuni . Sargvere MES osales Súdamaa valdade etendusel Purdis.
- 22.juuni. Jaanituli Sargvere mõisa pargis. Noortetendus – Mitu korda...viimne reliikvia.
- 25.-30.juuni. Sargvere lapsed osalesid Tallinnas laste ja noorte laulu-ja tantsupeol.
- 30.-31.juuli. Sargvere 4H noorteklubi kanuumatk ja ekskursioon Soomaal
- 2.-4. august. Sargvere MES-i reis Lätti. Osaleti ülemaailmsetel liivlaste päevadel.
- 12.-13. oktoober. Etendus-õppepäev ”Ärapõletatud peigmehed”. Kokku said Mõniste, Laeva, Taritu ja Sargvere näiteringid.
- 1.november. Sargvere 4H noorteklubi korraldas maakondliku kokkusaamise Sargvere mõisas teemal – ”Müstika”. Külal Erich Udras ja Urmas Sisask
- 16. november. Sargvere MES-i sünnipäev. Maakonna rahvatantsurühmadega tehti ühised treeningud tantsulooja Ülle Ferscheli käe all. Õhtul tants ansambli Paradise Sound saatel.
- 7.detsember. Tähistati Sargvere 4H noorteklubi Sorts 2.sünnipäeva ja loodi uus 4H noorteklubi Nokia.
- 28. detsember. Aastalõpupidu Sargvere mõisas.

Ringid ja kollektiivid

- * Näitering - Sale Talviste
- * Segarühm "Vallatsi" - Ülle Müller
- * Naisrühm "Meelimari" - Ülle Müller
- * Lasterühm 3-4 klass - Ülle Müller
- * 4 H Noorteklubi Sorts - Ülle Müller
- * 4 H Noorteklubi Nokia - Ülle Müller
- * Eakate klubi "Meelespea" - Liia Vask
- * Kodulooring - Sale Talviste

4 H Noorteklubi Sorts

Juhatus: Jonnas Uusmaa, Allan Uusmaa, Dorrys Aruoja, Sireli Uusmaa

Üritused:

- Klaasvitraazikursus
- Küla jõulukuuskede põletamine
- Kodukoha uurimustööd – parimad: Mariin Anton, Sireli Uusmaa, Jonnas Uusmaa, Elerin Vende
- Võit klubitantsu üritusel Imaveres
- Toompeal peaministri vastuvõtul käisid – Katrin Korner ja Sille Martma.
- Jalgrattamatk Kõrvemaal
- Vahvliõhtu mõisa saalis
- 4 H sünnipäevapidu ja jõulupidu

4H Noorteklubi Nokia

Juhatus: Jorma Uusmaa, Maris Uusmaa, Taavi Vende, Kati Jürisoo

Loodud 7.detsembril 2002.a.

Eakate klubi "Meelespea"

Juhendaja Liia Vask

Juhatus: Tiiu Sapp, Lehte Sapp, Evi Treimann, Milvi Tambets, Marje Müller

Üritused

- * Klubi maskoti valmistamine
- * Järvamaa pensionäride päeva käsitöönäituse korraldamine
- * Ekskursioon Ida- ja Lääne Virumaale
- * Ekskursioon Lõuna -Eestisse

8.2. PURDI RAHVAMAJA

Juhataja: Elle Näppo

Alates 21. veebruar 2002 tegutseb Purdi Rahvamaja Anna Vaba Aja Majas

Tähtsamaid sündmusi ja üritusi 2002:

- Purdi näiteringi etendus "Säärane mulk ehk..."
- Anna Vaba Aja Maja avamine.
- Kohtumisõhtu kirjanik Toomas Kuteri ja Martin Napaga.
- Emadepäeva kohvilaud ja kontsert

- Etendus “Südamaa vallad ajalootuultes”
- Lastelaager
- Jutuõhtu “Kodukandi muinaslood”
- Karin Luuki maalinäitus
- Purdi rahvamaja 70 juubeli tähistamine
- Jõuluseadete valmistamise kursused
- Pensionäride aastalõpu pidu
- Mudilaste jõulupidu
- Ilme Variku maalinäitus

Ringid ja kollektiivid

- * Näitering - Mare Prank
- * Naisansambel - Marika Leppik

Purdi Külakultuuri Edendamise Selts

Esimees : Elle Näppo

Juhatus : Ulvi Part, Elle Näppo, Urve Nugis

Liikmeid 17

Kooskäimiskohaks: Anna Vaba Aja Maja

Tegutsevad ringid: * käsitööring juhendaja Elle Näppo
* laste kunstiring juhendaja Anne Türk

Seltsi liikmed on aktiivsed abistajad kohaliku kultuurielu ürituste korraldamisel. Suurimaks kultuurisündmuseks piirkonnas oli 1 juunil Purdi mõisa pargis toimunud Südamaa valdade ühisetendus “ Südamaa vallad ajaloo tuultes “, mille kordaminekule seltsi liikmed ja kõik taidlejad kaasa aitasid.

8.3. SARGVERE SPORDIKLUBI

Liikmeid: 34

Noorliikmeid: 45

Kokku: 79 liiget

Juhatuse esimees: Jaan Sapp

Juhatuse liikmed: Taiga Laur, Anne Treial, Heinrich Raidoja, Tiit Uusmaa

Tegevusest 2002

1. Paide valla talimängud
2. Paide valla ettevõtete mitmevõistlused
Saalihoki- Sargvere Spordiklubi I koht
Korvpall- Põllumajandusühistu Sargvere I koht
Korvpalli vabavisked juhtidele Enn Lehtpuu I koht
3. Paide valla külade vahelised võrkpalli ja korvpalli võistlused
Pajuvälja Cup: Suurpalu küla I koht
Sargvere küla II koht
Kriilevälja küla III koht
Nurmsi küla IV koht
Tõrukse Cup: Sargvere küla I koht
Suurpalu küla II koht

4. Lastekaitsepäeva rattaralli ja spordivõistlused
 5. Jaanipäeva korvpalliturniir „Vanad ja noored“
 6. Paide valla ettevõtete ja perede suvepäevad
- Võrkpall: Sargvere Põllumajandusühistu I koht
Viking Window II koht
4H Sorts III koht

Petanque: Sargvere Põhikool I koht
Sargvere Põllumajandusühistu II koht
Männikäbi III koht

Laste võrkpall: Saku I koht
Post II koht

Kõievedu: Sargvere Põllumajandusühistu I koht
RTV Saekoda II koht
Viking Window III koht

Suusatamine: Noorteklubi Sorts I koht
RTV Saekoda II koht
Viking Window III koht

7. Noorte töö- ja puhkelaager Sargveres
Osales 10 poissi. Korrastati Sargvere parki ja spordiväljakut ning abistati jalgpalliväljaku rajamisel
8. Osavõtt nelja valla turniirist Koigis
Korvpall I Koht Sargvere Spordiklubi
Saalihoki I koht Sargvere Spordiklubi
Lauatennis III koht Sargvere Spordiklubi
9. Osavõtt Järvamaa naiste indiaa meistrivõistlustest
III koht- Sargvere Spordiklubi naiskond
10. Osavõtt Järvamaa naiste saalihoki meistrivõistlustest Peetris
I koht- Sargvere Spordiklubi naiskond
11. Osavõtt Eesti meistrivõistlustest naiste saalihokis Paides
III koht- Sargvere Spordiklubi
12. Tuluõhtu Sargvere jõusaali toetuseks
13. Valmis jõusaal Sargveres
14. Spordiklubi Sargvere 10. sünnipäevapidu
15. Alustati Sargvere jalgpalliväljaku rajamisega
16. Sargvere Spordiklubi jõulupidu
17. Järvamaa koolide võimlemisvõistlused
II koht- Sargvere Põhikool
18. Põhikoolide 6.-7.kl. poiste korvpalliturniir
III koht- Sargvere Põhikool

19. Põhikoolide 8.-9.kl. poiste korvpalli meistrivõistlused
III koht- Sargvere Põhikool

20. Eesti Koolispordiliidu „Osava korvpalluri“ Järvamaa etapp põhikoolidele
I koht (C-klassi arvestuses) - Rauno Uusmaa (Sargvere Põhikool)

Ringide tegevus 2002

Ring	juhendaja	Tundide arv nädalas
1. Liikumisrühm „Sirtsud“	Merli Mahmastol	2 tundi
2. Tütarlaste pallimängud	Taiga Laur	2 tundi
3. Algklasside poiste korvpall	Taiga Laur	2 tundi
4. Keskastme poiste korvpall	Taiga Laur	2 tundi
5. Meeste ja vanema astme poiste korvpall	Jaan Sapp	2 tundi (juhendaja tasu ei saa)
6. Naiste saalihoki	Taiga Laur	2 tundi (juhendaja tasu ei saa)
7. Naiste/meeste saalihoki	Taiga Laur	2 tundi (juhendaja tasu ei saa)
8. Naiste võimlemine	Piret Sapp	2 tundi

8.4. RAAMATUKOGUD

Juhatajad: Eha Martma - Sargvere Raamatukogu
 Ülle Lepp - Anna Raamatukogu
 Tiiu Rebane - Tarbja Raamatukogu kuni 18 mai 2002
 Anne Läll - Tarbja Raamatukogu alates 19 mai 2002

21. veebruaril 2002 avati Anna Raamatukogu – internetipunkt uutes kaasaegsetes ruumides Anna Vaba Aja Majas. Avalik Internetipunkt sisustati Vaata Maailma programmi toel

19. mail 2002 avati Tarbja Raamatukogu ruumes avalik –internetipunkt Vaata Maailma programmi toel.

Raamatu kogu	Lugejate arv		Laenutuste arv		Külastuste arv	
	Täiskasvanud	Lapsed	Täiskasvanud	Lapsed	Täiskasvanud	Lapsed
Sargvere	73	76	1331	989	544	596
	KOKKU: 149		KOKKU: 2320		KOKKU: 1140	
Anna	60	35	1673	1523	949	278
	KOKKU: 95		KOKKU: 3196		KOKKU: 1227	
Tarbja	104	98	4970	2494	1294	1206
	KOKKU: 202		KOKKU: 7464		KOKKU: 2500	

	<u>Raamatufond eks.</u>				<u>Raamatufondi juurdekasv</u>				<u>Tellitud ajalehti ja ajakirju</u>			
	1999	2000	2001	2002	1999	2000	2001	2002	1999	2000	2001	2002
Sargvere	9622	9979	10274	10438	323	357	295	164	14	12	11	11
Anna	7314	7550	7764	9427	280	236	214	1663	14	17	21	26
Tarbja	5500	6005	6340	6581	448	505	335	241	11	21	21	21
Vald kokku	21385	22436	23534	26446	978	1051	1098	1904	61	40	50	48

Internetipunktide külastused 2002

Anna AIP – 2296 külastust

Tarbja AIP -1980 külastust

9. FAKTE JA SÜNDMUSI PAIDE VALLA ELUS 2002

veebruar

- Sargvere Spordiklubi tantsurühm "Sirtsud" võitis II koha maakonna liikumisrühmade karikavõistlustel.
- Purdi näitetrupil esietendus lavalugu "Säärane mulk ehk...." Lavastaja Mare Prank.
- Valmis Paide valla aastaraamat 2001- juba seitsmes.
- Sargvere kool võõrustas maakonna saksakeele õpetajaid.
- Sargvere MES- I-II kl tantsurühm tantsis end suvel toimuvale koolinoorte tantsupeole.
- 21. veebruaril avati Anna Vaba Aja Maja, kus on kultuuriruumid, raamatukogu ja internetipunkt.
- Vallavolikogu istung toimus vastavatud Anna Vaba Aja Majas.
- 14. veebruaril külastasid Paide valda ja vallamaja Lääne –Viru külavanemad, et tutvuda meie kogemustega.
- Piret Sapp, Taiga Laur ja Merli Nugis osalesid omaloodud lauludega isamaaliste ja armastuslaulude festivalil "Südamelaul". Taiga Laur pälvis parima isamaalise laulu autori preemia.

märts

- 1. märtsil asus tööle Paide valla konstaablina Toomas Kivistik.
- 1. märtsil toimus Paide vallaametnike tööaruandepäev – oma eelmise aasta tegemistest tegid kokkuvõtte kõik ametnikud .
- Sargvere SK korraldas esmakordselt maakonnas naiste saalibändi meistrivõistlused ja võitis ise meistritiitli.
- Järvamaa Kultuuriseltside Koda sai kokku Anna Vaba Aja Majas – arutati päevaprobleeme ja tutvuti piirkonna kultuurieluga.

- Ilmus Paide Valla Teataja 100. number.
- Traditsioonilisel näitusel "Kuni su küla elab..." oli seekordne teema "Paide vald sõnas ja pildis"- viimase 10 aasta jooksul Paide valla kohta ilmunud artiklid ajakirjanduses .
- 22. märtsil avas Mäekülas ukсед kauplus "Plekituba" kus müüakse plekist valmistatud tooteid alates vihmaveetorudest ja lõpetades ahjukestadega.

aprill

- Paide valla 63.sünnipäeva puhul toimus Sargvere mõisa saalis tänuvastuvõtt Paide valla tublidele kodanikele.
- Anna Raamatukogus toimus lugejate kohtumine Purdi mõisa omaniku kirjanik Martin Napa ja luuletaja Toomas Kuteriga.
- Tarbja kooli saalis toimus Paide valla laste lauluvõistlus "KIKERIKII" - lemmikuteks kuulutati Heli Luts ja Katrin Korner.
- Nelja valla: Koigi, Paide, Imavere ja Kareda sportlikul jürapäeval oli tublim Paide valla esindus.
- Sargvere võimlas toimus Paide valla firmade ja asutuste spordipäev.
- Segarühm Vallatsi osales Põlvas Maidu Saare tantsude võistutantsimisel.
- Tarbja kool võõrustas maakonna alkoolide õpetajaid.
- Järvamaa Kultuuripreemia – "Elutöö preemia" pälvis Sargvere MES –i näitetrupi juht Sale Talviste.
- Paide vallavalitsuse ametnikud külastasid kolleege Koeru vallas. Vaeti ühiseid ja erinevaid tööprobleeme.
- Tarbja ja Sargvere koolide õpilased osalesid keskkonnaalases programmis "Hoia metsa".

mai

- Sargvere SK korraldas valla külade korvpalli CUP, osalesid 4 küla võistkonnad.
- 25. mail toimus Valgma külas külapäev ja maakonna puhkpilliorkestrite päev.
- Paide Vallavolikogu istung toimus Sargvere mõisahoones, volinikud tutvusid mõisa olukorraga ja uue kooli ehituse käiguga.
- Sargvere mõisas kutsus kell lapsi tundi viimast korda – uuel õppeaastal alustatakse uues majas.
- Tarbja Raamatukogu juurde tehti Vaata Maailma programmi toel avalik internetipunkt. Uueks juhatajaks sai Anne Läll.

juuni

- 1. juunil toimus Purdi mõisa pargis Súdamaa valdade suur vabaõhuetendus "Súdamaa vallad ajaloo tuultes".
- Tarbja kooli lapsed lustisi 3 päeva traditsioonilises laagris Samlikul.
- Sargvere SK eestvedamisel toimus poiste töölaager - rajati Sargvere jalgpalliväljakut, korrastati spordirajatisi ja tehti heakorratõid.
- Peaministri poolt kingitud mastivimplite omanikuks "Kauni kodu" eest said Alo ja Merle Salm Eivere külast, Maie Kaljusaar Seinapalu külast, Hans ja Erika Komendant Nurmsi külast.
- Põhikooli lõputunnistuse sai 22 Paide valla noort.
- Gümnaasiumi lõputunnistuse said 12 noort, traditsioonilisel vallavanema vastuvõtul osales neist 7.

- 22 juunil toimus traditsiooniline Sargvere mõisapäev, vabaõhuetenduse esitasid seekord 4H klubi noored.
- Sargvere I –II klassi tantsulapsed said oma esimese suure peo kogemus, tantsides koolinoorte laulu-ja tantsupeol Tallinnas.

juuli

- Paide valla ettevõtete ja perede spordi- ja puhkelaager toimus seekord Sargvere SK korraldamisel Klooga noortelaagris .
- Teist aastat oli Anna piirkonna lastel võimalus osaleda 3 nädalat kestnud suvelaagris “Koos oleme tugevad”, mis lõppes kahepäevase puhkusega Kabli rannas. Seekord lasus korraldamise ja läbiviimise põhiraskus Anna Vaba Aja Maja töötajate õlul.
- Paide valla kultuuritöötajad käisid koos maakonna kultuuritöötajatega tutvumas Kihnu saare elu ja inimestega.
- Sargvere MES I tantsijad osalesid Paide Shantyl.
- Sargvere 4 H klubi noored käisid kanuumatkal Soomaal .

august

- Sargvere lasteaed alustas tööd uutes avarates ruumides.
- Sargvere MESi ja Koeru kultuuriseltsi liikmed osalesid Lätimaal ülemaailmsel liivlaste päeval, külastati Venspils ja Mažirbet.
- Pikakülas hävitas tuli Mäo PÜ- le kuuluva küüni kus oli 40 tonni põhku ja 70 tonni heinu. Küün hävis tules juba teist korda.
- 31. mail toimus esimene Súdamaa valdade ühine Muinastulede Retk, mis algas Anna kirikust ja lõppes Imavere vallas Eistvere järve ääres muinaslõkete süütamisega.
- Järvamaa Mõisakoolide Ühingu korraldatud tutvumisreisil Sakasamaa Baierimaa mõisatega osales ka vallavanem Ülo Ansberg .

september

- Esimest kooliaastat alustas 18 väikest vallakodanikku.
- Sargvere Põhikool jättis hüvasti mõisaga ja alustas uut kooliaastat uues majas.
- Paide vallavolikogu istung toimus Tarbja Lasteaed –Algkoolis kus tutvuti majaga ja valla arhitekt Merike Kordemets tutvustas võimla ja juurdeehituse projekti.
- Vallavanem Ülo Ansberg viibis töölahetusel Soome Vabariigis tutvumas Euroopa Liidu struktuurifondi projektidega.
- Alates 1 septembrist on võimalik lastel Anna Koguduse Majas igal tööpäeval mängida ja õppida. Projekt käivitus Lea Heinaste kirjutatud raha taotluste toel.
- Parteid avalikustasid oma nimekirjad ja programmid kohalikeks valimisteks.
- Mäos Paide KEK –i hoone ees valmis 270 000 krooni maksma läinud parkla ja näituseväljak.

oktoober

- Õpetajate päeva puhul viis Paide Vallavalitsus oma koolide õpetajad Aura tervisekeskusesse vee-ja saunamõnused nautima
- Tarbja ja Sargvere lasteaia lapsed veetsid koos sportliku sügispäeva Paide Vallimäel“Hüvasti sügis”

- Sargvere SK naiskond osaleb maakonna saalibändi võistlustel
- Järvamaa ettevõtete TOP 60 sai eelmise aasta majandustulemuste põhjal I koha Mäos asuv aknatehas Viking Window AS.
- Veskiaru küla uueks külavanemaks valiti Taimo Arume.
- Selle koosseisu viimane volikogu istung peeti Veski-Silla konverentsisaalis, millele järgnes pidulik lõunasõök ja ühine bowlingumäng.
- Toimused kohalike omavalitsuste valimised, mille tulemusena sai ka meie vald uue volikogu.
- Nelja valla näitetrupid mängisid viimast korda “Ärapõletatud peigmehi”.

november

- Paide vald sai uue vallavanema, kelleks valiti Piret Sapp.
- Sargvere spordiklubi tähistas 10.sünnipäeva.
- Spordiklubi Sargvere naiskond saavutas Eesti Meistrivõistlustel saalihokis hinnatava III koha.
- Sargvere 4H korraldas mõisas maakonna klubidele “Müstika õhtu”.
- Sargvere MES tähistas oma 5 sünnipäeva kahe üritusega “Kolme kandi tantsupäevaga” ja 4 valla näitetrupid mängisid kokku ” Ärapõletatud peigmehi”.
- 6. novembril tähistati Purdi Rahvamaja 70. sünnipäeva.

detsember

- Kultuuri-ja hariduskomisjon korraldas Anna Vaba Aja Majas tänuvastuvõtu tublidele kultuuri- ja haridusalaste ettevõtjatele.
- Koolides ja lasteaedades toimusid päkapikupäevad ja jõulupeod.
- Järvamaa parima noore noortejuhi preemia sai Sargvere 4 H president Jonnas Uusmaa.
- Volikogu võttis vastu otsuse, et alates 2003. aastast saab ajalehe Paide Valla Teataja tasuta iga valla pere.
- Paide Vallavalitsuse päkapikud külastasid kõiki allasutusi, kinkisid kena küünla ja tervitasid päevakohase lauluga.
- Peale aasta viimast volikogu istungit tähistati jõulude saabumist sportlik-vesiselt Paide Tervisekeskuses.

HEAKORRAKONKURSS 2002

- Paide valla heakorrakomisjoni koosseis:
Elle Näppo, LilleTammik, Endel Kivimäe, Terje Truska, Jüri Kriivan, Lehte Sapp.

Parimateks tunnistati:

I Eramud

1. koht - Märt ja Sirje Rikberg - Tarbja küla
2. koht - Toomas ja Tiiu Agasild - Purdi küla
3. koht – Evald ja Maie Jaanhold - Suurpalu küla

II Korruselamud

Vääriliste kandidaatide puudumisel preemiaid välja ei antud

III Koolid, lasteaiad, teenindusasutused, büroohooned

Esimene preemie jäeti välja andmata

2.–3. koht Anna Tankla
OÜ Kalmaste kauplus

IV Tootmishooned

Vääriliste kandidaatide puudumisel preemiaid välja ei antud

Arengupreemia aasta jooksul enam silma jäänud tööle

Edgar Nakus Nurmsi küla
Maire ja Jaanus Uusmaa Suurpalu küla

INFOTEHNOLOOGIA

* Normaalselt said tööle avalikud internetipunktid Anna ja Tarbja raamatukogudes, kaasajastamist vajaks neis veel interneti püsiühenduse tüüp ja samuti tuleks tõsta ühenduse kiirust.

* Valla koolid, raamatukogud ja avalikud internetipunktid võtsid kasutusele ühtse viirusetõrje tarkvara.

* Valla kodulehekülge, mida arendati käsitsi html faile parandades ja lisades, kolis uude dünaamilisse andmebaasipõhisesse keskkonda, mis võimaldab sisutoimetajatel eelkõige keskenduda sisule ning jätta sisu ja kujunduse vaheliste seoste haldamine programmi ja andmebaasi tööks.

10. KOOSTÖÖ

MTÜ Südamaa Vabavald 2002. aasta olulisemad tegevused

Aasta alguses sai valmis Südamaa piirkonna arengukava

6.-7. veebruar

MTÜ Südamaa Vabavald motivatsiooniseminar Otepääl

22. märts

Südamaa I kevadmängud Roosna-Allikul

23. mai

MTÜ Südamaa Vabavald 2001. aasta tegevusaruande kinnitamine, 2002. aasta tegevussuundade heakskiitmine

1. juuni

Vabaõhuetendus “Südamaa vallad ajaloo tuultes” Purdi mõisa pargis

31. august

Üritus “Muinastulede öö”: muinastulede retke marsruut sai alguse Anna kirikust, läbiti Paide, Roosna-Alliku, Kareda, Koigi ja Imavere valla huviväärsusi, ürituse lõpppeatuse oli Eistvere järve kaldal, kus süüdati tuled.

31. oktoober

Konkursi väljakuulutamise MTÜ Südamaa Vabavald tegevjuhi leidmiseks

11. 2002. AASTAL RAHASTATUD PROJEKTID

Projekti koostaja	Projekti sisu	Summa	Rahastaja
Luule Viitmann	“Koos oleme tugevad” Anna lastelaager	14 000	Järva Maavalitsus
Edith Tänavots	Vabaõhuetendus “Südamaa vallad ajaloo tuultes “	3600	Eesti Kultuurkapital Järvamaa Ekspertgrupp
Edith Tänavots	Vabaõhuetendus “Südamaa vallad ajaloo tuultes”	3000	Eesti Harrastusteatri Liit
Edith Tänavots	Sisukas vaba aeg-EI uimastitele	4000	Järvamaa Uimastiennetamise Nõukogu
Elle Näppo	Kaunis kaunimaks	9880	Kohaliku Omaalgatuse Programm
Anu Käärrik	Kodukant – Seinapalu/Müнди	9000	Kohaliku Omaalgatuse Programm
Sargvere Spordiklubi	“Maanaised ja saalibändi”	3500	Kohaliku Omaalgatuse Programm
Sargvere MES Ülle Müller	Näiteringi tegevuseks	3000	Harrastusteatri Liit
Heli Mänd	Segarühm Vallatsi toetus	10000	Koigi Vallavalitsus
Sargvere MES Ülle Müller	Tegevustoetus	5000	Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts
Sargvere MES Ülle Müller	Võimenduse muretsemiseks	10000	Hasartmängumaksu Nõukogu
Sargvere MES Ülle Müller	Kolme kandi tantsupäev, Sargvere MES 5. aastat	2500	Eesti KULKA Järvamaa ekspertgrupp
Piret Sapp	Järvamaa I naiste saalihoki meistrivõistlused	2000	Eesti KULKA Järvamaa ekspertgrupp
Piret Sapp	Paide valla noorte töölaager	7280	Järva Maavalitsus
Jaan Sapp	Sargvere jalgpalliväljaku rajamine	18333	Kohaliku Omaalgatuse Programm
Piret Sapp	Järvamaa I naiste saalihoki meistrivõistlused	1000	Järva Maavalitsus
Anti Annus	Sargvere asula kanal.võrgu läbipesu ja videouuring	40000	SA Keskkonnainvesteeringute Keskus
Veljo Tammik	Sargvere keskusehoone rekonstrueerimine põhikooliks ja lasteaiaks	130000	Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus
Veljo Tammik	Sargvere põhikooli sisutus	101795	Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus